

aluminij

Ljudska in študijska knjižnica
Trg svobode 1
62250 Ptuj

Glasilo delovne organizacije Tovarna glinice in aluminija

Kidrič« Kidričevo

Srečanja

Vrti se, vrti, roka išče roko, pesem se razlega iz nekaj sto grl, pesem nam vsem znana in ljuba, pesem o domovini, TITU in prijateljstvu, pesem veselja, ker si srečal prijatelja. Ko se pesem prekine, zastane korak, se razleže po premajhnem prostoru močno skandiranje, srce zaplapola, orosi se oko...

NIS — SAL '85, kjer ni pomemben noben rezultat športnih srečanj, pomembno je srečanje samo, kjer so se v 14 letih utrdila prijateljstva, izmenjala mnenja o življenju in tudi delu v tej težki industriji. V tem težkem času večina prisotnih misli isto, zdržati je potrebno in v stiski poiskati prijatelja, izmenjati izkušnje, pokazati, kar je najboljšo — folklor, simfonični koncert, razstave. — V centru pozornosti je mojster fotografije Stojan Kerbler, ki ni samo center pozornosti kot razstavljalec, temveč tudi kot oseba, ki je prisotna povsod s svojim objektivom, ki je te dogodke veselja in dela zabeležil še za poznejše rodove...

Prijatelji nas sprašujejo, kako daleč smo z MPPAI, naši odgovori so sramežljivo previdni. Škoda, da je to leto odpadla okrogla miza za vodilne delavce, kjer bi si izmenjali izkušnje, zanimivo bi bilo podrobneje izvedeti, kako na področju razvoja in izgradnje drugi.

Srečanja DA, toda več poudarka na izmenjavi koristnih izkušenj in manj organizacijskega kompliciranja, saj je pomembno le, da se vidimo in krepimo prijateljstvo med bratskimi republikami, da se bomo lahko našli tudi, ko se bomo potrebovali.

Nasvidenje na XV. srečanju!

Ana

MPPAI na preizkušnji

Investicijski program (IP) za projekt modernizacije proizvodnje primarnega aluminija je končno izdelan in ocenjen kot dovolj dober, da lahko krene po poti, ki jo je predpisal zakonodajalec. Z oz. na višno predračunsko vrednosti in težke čase, mu ne bo poslano z rožicami. Še manj tistim, ki ga bomo na poti družbene verifikacije spremljali in mu pomagali pri premagovanju številnih preprek.

O modernizaciji se v TGA razpravlja in piše že celo desetletje. Dokument na osnovi katerega se sprejme investicijska odločitev in začne graditi je IP. Za izdelavo IP ni potrebno desetletje. Čas izdelave IP ni toliko odvisen od količine dela, ki ga je potrebno opraviti, ampak od pripravljenosti in hrabrosti ekipe, da nalogo izpelje. Po mojem je v tem odgovor na vse zmote in grehe v zgodovini MPPAI. Hiše ni možno zgraditi, če ni odločnosti in hrabrosti. Denar niti ni pomemben. Tisti, ki misli, da bo zasadil prvo lopato takrat, ko bo »našparal« tudi za opremo v hiši in za nov avto, ne bo nikoli na svojem. Številni so začeli s parcelo na »puf« in brez gradbenega dovoljenja. Večini ni žal in je svoj cilj dosegla. Lažje za tiste, ki so odločitve sprejeli pred 10 leti, kot za tiste, ki o tem razmišljajo danes.

Z izdelavo IP je podobno. Potrebno je določiti zasnovo, oblikovati delovno skupino in delati. Že na začetku mora biti jasno, da je naloga težka in da bo najtežje na področju financiranja. Ne mislimo si, da okolica čaka, da bo napolnila vrečo. Na uspeh lahko računamo samo, če bomo nastopali enotno in usklajeno znotraj DO, sozd, reprodukcijske celote.

Razpoložljiva energija je omejena, zato jo je potrebno usmerjati k pravemu cilju. Tozgodovsko obračunavanje delavcu ni prineslo boljših delovnih pogojev. Škoda, da so v teh bikoborbalih odpadli nekateri, ki bi jih danes še kako potrebovali. Leta in leta so se delali elaborati na osnovi katerih ni bilo možno sprejemati odločitev. Poštenega soočanja z okoljem nikoli ni bilo. Zdi se kot, da je TGA vedno nastopala v vlogi pridnega Janezka, ki ga vodijo za nos in mu nalagajo vedno nove in nove naloge s ciljem, da se odločitev preloži na poznejši rok, ko bodo odločali drugi. Večina pri tem ni mislila, da mandatna doba za elektrolizirja ni dve ali štiri leta in da mu bodo potem ponudili drugi stolček.

Z uvedbo ukrepa družbenega varstva se je po moji oceni začelo resno delo na MPPAI. Ni mišljeno delo v investicijskem sektorju, ampak aktivnosti na MPPAI pri oblikovanju zasnove in njeni verifikaciji znotraj sozd, predvsem pa v širšem družbenem okolju. Ocenjujem tudi, da smo na zunanji verifikaciji in ob motnjah pri prenehanju družbenega varstva izgubili preveč energije in časa, kar se je odrazilo v relativno pozni odločitvi za nakup teh-

nologije in aktivnostih na izdelavi IP.

Neprijetno mi je poročati, da smo z izdajo IP zakasnili 3 tedne, toda če ocenjujem količino opravljenega dela od takrat, ko smo sprejeli obvezo, da bomo to nalogo izdelali, potem imam zaradi zamude čisto vest. Tisti, ki se bo skušal na to temo oglašiti, naj si pride izdelek in vse tisto, kar k njemu sodi, ogledat in po 3 tednih študija ga bo volja do razpravljanja o zamudi minila.

O kvaliteti IP bodo sodbo povedali drugi. Če bi bilo na razpolago več časa, bi lahko bil boljši. Ni namreč možno izdelati dobrega elaborata brez dobrih podatkov. Spomnimo se, da je bila pogodba z Aluminium Pechiney podpisana v dec. 1984 in postala veljavna v aprilu 1985. Res pa je, da je dal Pechiney v januarju nekatere podloge, na osnovi katerih smo odločili zasnovo gradbenih objektov in se odločili za izdelavo tehnične dokumentacije. Za ključne objekte so projekti izdelani v kvaliteti kot se zahteva za gradbeno dovoljenje. Izdelanih je bilo preko 20 različnih projektov za gradbeno in instalacijska dela. Področju proizvodnje anod, usmerniških naprav, čistilnih naprav, elektroliza B, glinica, spremljajoče dejavnosti, infrastruktura so področja za katere nismo kupili znanja, ampak ga kupujemo v obliki opreme. Zbrali smo maso informacij, ki jih je bilo potrebno preštudirati, urediti in se na kraju odločiti za tisto, ki odgovarja našim razmeram.

Največ dela je bilo na področju, ki se nanaša na proizvodnjo anod in nam je bilo najmanj poznano. Danes imamo s tega področja več informacij kot za elektrolizo. Obseg informacij na področju anod se ne bo bistveno povečal do izbora končnega

dobavitelja, ker so najpomembnejši pobudniki prisotni že danes.

Predračunska vrednost je izdelana na osnovi ponudb domačih in tujih dobaviteljev. Zbrali smo preko 1000 ponudb. S ponudniki smo vodili razgovore. Iz števila se da razbrati, da je bilo popite veliko kave in da so narastli tudi zneski za reprezentanco. Za službena potovanja ni bilo časa, pridejo pa na vrsto pred odločitvami za dobavitelje opreme, ko bo potrebno z ogledi in ocenami na licu mesta preveriti primernost ponudnika. Opravljivi službenih potovanj, pozor! Tiste, ki obvladajo angleščino, vabimo k sodelovanju. V glavnem se namreč komunicira v angleščini, ki se je stare generacije niso učile, mladi so po tako in tako zanič. Tako pravijo eni. Za projekt MPPAI to ne velja. V ekipo smo vključili tudi mlade, ki so se dobro odrezali. Pri izdelavi IP, kjer so izdelki v pisni obliki, se razlike med delavci namreč hitro vidijo. Govorniške sposobnosti pri takšnem delu ne zaležejo veliko.

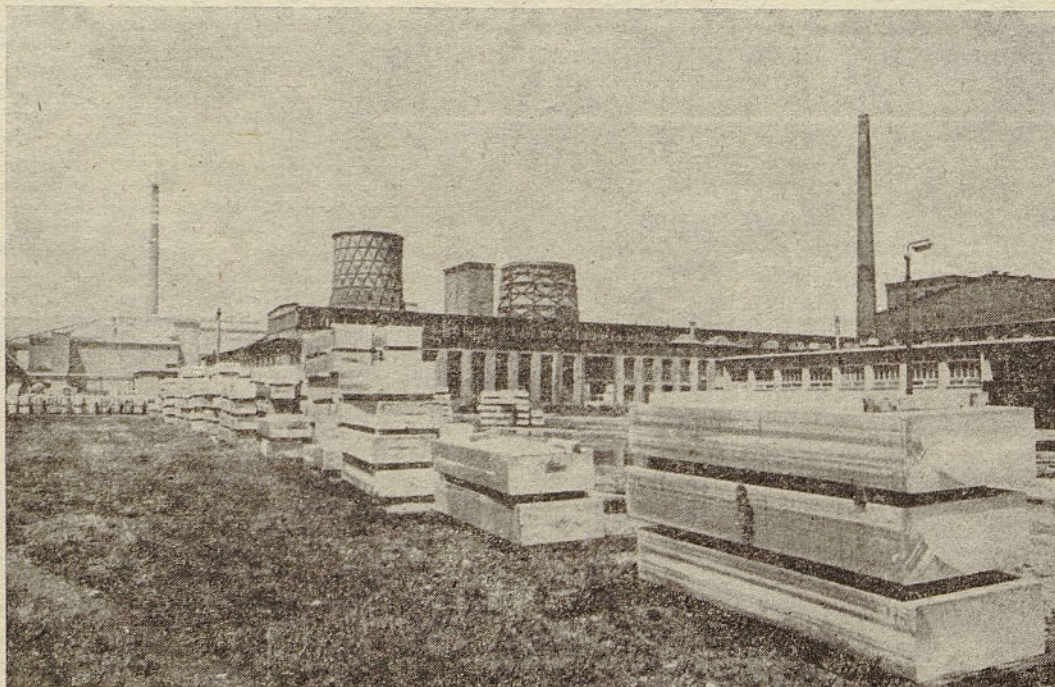
IP obsega preko 800 strani v pisani in risani obliki. Veliko je tabel in diagramov. Obdelana so vsa področja, kot to zahteva minimalna metodologija. Poglavja so pisana bolj ali manj zanimivo in tekoče. Poglavje 11, predračunska vrednost, je podobno srhljivki, zaradi cen namreč. Te vam danes ne bom izdal, ker bomo v naslednjih številkah objavili povzetek v nadaljevanjih. Če smo na pravo številko čakali 10 let, bomo še kakšen mesec. Zamisliti bi se bilo potrebno nad nečim drugim. Predračunska vrednost se namreč v mesecu dni poveča toliko, kolikor je bila vrednost projekta pred 10 leti. Vzroke za to pa moramo iskati pri sebi in okrog sebe.

Kodrič Ivan, dipl. ing.

4. julij -
dan
borca

22. julij -
dan
vstaje

Dvorišče

Iznajditeljstvo

Inventivni predlog šte. 454 z naslovom »GORILNIKI ZA GRETJE KOKIL« je prijavil inovator Janez DRGAN iz TOZD LLBK Trbovlje.

V TOZD LLBK so za gretje kokil uporabljali gorilnike, ki so jih izdelovali v strojnem vzdrževanju iz bakrenih cevi, na katere so potem s srebrom trdo lotali vmesne komade. Te gorilnike so nato privijačili na držala gorilnikov. Zaradi prevelike toplote so se bakreni gorilniki omehčali, cev se je stisnila, gorilnik je postal neuporaben in treba je bilo izdelati novega. Na leto so izdelali cca 50 kosov gorilnikov.

Na avtorjevo pobudo so začeli izdelovati gorilnike iz jeklenih cevi. Te so obstojnejše, cenejše, lažje jih je dobiti na tržišču, pa tudi varjenje s srebrom odpade, ker vmesni komad zavarijo na gorilnik z varilno žico.

V TOZD LLBK so realizirali predlog in predlagali, da prejme avtor za idejo enkratno nagrado v znesku 1.500,00 din. Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet sta predlog sprejela kot koristen, avtorju pa priznala enkratno nagrado v predlagani višini.

Z avtorjem smo sklenili pogodbo in mu nakazali nagrado.

Inventivni predlog šte. 449 z naslovom »TESNENJE OSI CILINDRA ZA PALETNI VOZIČEK« je prijavil inovator Janez Drgan iz TOZD LLBK Trbovlje.

Inovator je na paletnem vozičku zatesnil osi cilindra s posebno manšeto. Dogaajalo se je namreč, da je na osi cilindra puščalo olje — os je bila zatesnjena z O-tesnilom, ki pa se je zelo hitro obrabilo in začelo puščati. Cilinder zaradi tega ni deloval in ker niso vedno imeli rezervnih O-tesnil, vozička niso mogli uporabljati.

Inovator je najprej postružil utor za manšeto in to so potem vgradili namesto O-tesnila. Na ta način je popravil 4 paletne vozičke, manšeta se je povsod dobro obnesla.

V TOZD LLBK so predlagali za avtorja enkratno nagrado v znesku 2.500,00 din. S takim predlogom so se strinjali tudi člani komisije za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK, ki je predlog potrdil kot koristen.

Z avtorjem smo sklenili pogodbo in mu nakazali nagrado.

Inventivni predlog šte. 448 z naslovom »VOZICEK ZA PREVOZ SODOV ZA OLJE« je prijavil Janez DRGAN iz TOZD LLBK Trbovlje.

Avtor je predlagal, da bi za prevoz sodov z oljem iz skladišča do strojev naredili poseben voziček. Do realizacije in-

ventivnega predloga so namreč sode z oljem dovažali do strojev z viličarjem, le-ta pa ni bil vedno na voljo, ko so rabili olje.

Delavec si je zato moral olje sam nalivati v stroj, in sicer tako, da ga je prej natočil iz sode v 20-litersko posodo, s to pa potem v stroj. To delo je bilo zamudno, nekaj olja se je tudi polilo.

Z vozičkom si sod z oljem pripeljejo do stroja ročno. Delo je lažje in hitreje.

V TOZD LLBK so ocenili, da je koristnost predloga v boljši organizaciji proizvodnje in ga realizirali. Za avtorja so predlagali enkratno nagrado v znesku 2.500,00 din.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK sta se s predlogom strinjala. Pogodbo smo sklenili in nakazali nagrado.

Inventivni predlog šte. 446 z naslovom »LOMLJENJE ODDUŠKOV NA ODLITKU KUČISTE UREĐAJA« je prijavil inovator Drago BRINAR iz TOZD LLBK Trbovlje.

Avtor je izdelal pripravo za strojno lomljenje odduškov na odlitku KUČISTE UREĐAJA. Priprava se vpne v štanco in vse odduške odlomi naenkrat.

Pred realizacijo inventivnega predloga so odduške lomili ročno, pri tem pa so se pogosto odlitki skrivili in poškodovali.

V TOZD LLBK Trbovlje so ocenili, da je korist predloga v skrajšanju delovnega časa in boljši izkoriščenosti opreme. Za avtorja so predlagali enkratno nagrado. Služba za inv. dejavnost je pripravila predlog enkratne nagrade v znesku 3.000,00 din. Komisija in delavski svet TOZD LLBK sta se s predlogom strinjala. Z avtorjem smo sklenili ustrezno pogodbo in mu nakazali enkratno nagrado.

Inventivni predlog šte. 444 z naslovom »PRIPRAVA ZA OBDELAVO ODLITKA NOSILNA PLOŠČA« sta prijavila inovatorja Avgust KONCILJA in Franc ALES iz TOZD LLBK Trbovlje.

Avtorja sta izdelala pripravo za štancanje montažne plošče. To sedaj izdelujejo v eni operaciji in obenem poravnajo kos, ki pride ukrivljen iz stroja.

Do realizacije predloga je bil postopek obdelave naslednji: montažno ploščo so nataknili na pripravo in z udarci kladiva odlomili odduške. Pri tem se je predmet dodatno skrivil in so ga morali poravnati.

Po novem načinu dela vse te operacije odpadejo, izdelava se več bolj kvalitetnih kosov.

V TOZD LLBK so ocenili, da je koristnost predloga v boljši izkoriščenosti opreme, v boljši organizaciji proizvodnje in

v skrajšanju delovnega časa.

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog enkratne nagrade avtorjema v skladu s 57. in 58. členom SaS v znesku 14.436,00 din oz. vsakemu polovico tega zneska.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK sta se s predlogom strinjali. Predlog je sprejet kot tehnična izboljšava.

Z avtorjema smo sklenili pogodbo in jima nakazali nagrado.

Inventivni predlog šte. 438 z naslovom »PRIPRAVA ZA OBDELAVO ODLITKA GLAVČINA ROTORJA« je pripravil inovator Andrej LEDINEK iz TOZD LLBK Trbovlje.

Pri obdelavi odlitka »glavčina rotorja« je po tehnološkem postopku predvideno brušenje po obodu do osnovne površine in prebijanje izvrtin $\varnothing 2,5$ — teh je na vsakem odlitku 6. Normativ za brušenje znaša 1.600 kosov na 8 ur, za prebijanje pa 500 kosov na 8 ur.

Avtor je predlagal, da bi izdelali pripravo, katero bi vabili v stružnico. V pripravo bi vstavili odlitek in ga s pnevmatskim cilindrom pritisnili na pripravo. Pri tem se prebijejo izvrtine, nakar odlitek še postružijo po obodu.

V TOZD LLBK so ugotovili, da je predlog tehnološko obdelan in realiziran. Koristnost predloga je v izboljšanju kakovosti izdelka in v skrajšanju delovnega časa. Ker pa so serije tega odlitka majhne, so predlagali za avtorja enkratno SaS.

nagrado v skladu s 57. členom

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog enkratne nagrade avtorju v znesku 14.159,00 din.

TOZD LLBK sta ga potrdila. Predlog je sprejet kot tehnična izboljšava.

Inventivni predlog šte. 437 z naslovom »PRIPRAVA ZA ČIŠČENJE ODLITKA KLIP 925.300.623.4« je prijavil inovator Andrej LEDINEK iz TOZD LLBK Trbovlje.

Inovator je predlagal, da so izdelali napravo in nož, s katerim očistijo srh na odlitku KLIP 925.300.623.4.

Prvotno je bilo predvideno, da srh pilijo na izmetačih. Zaradi povečanega srha na izmetačih pa je bilo delo težko in zamudno. Z uporabo naprave in noža po avtorjevem predlogu so dosegli lažje čiščenje odlitka, prav tako pa ni možno, da bi srh premalo očistili ali poškodovali — zapilili odlitke.

Strokovni team v TOZD LLBK je ocenil, da je koristnost predloga v skrajšanju delovnega časa, v boljši organizaciji proizvodnje in poveča-

ni varnosti pri delu. Za avtorja so predlagali enkratno nagrado.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK sta predlog potrdila kot tehnično izboljšavo, avtorju pa določila enkratno nagrado v znesku 13.326,00 din.

Pogodbo o uporabi predloga smo sklenili, nagrado nakazali.

Inventivni predlog šte. 415 z naslovom »PREDLOG ZA OBDELAVO PRIROBNICE« je prijavil inovator Karel KODRIČ iz TOZD LLBK Trbovlje.

Delovno operacijo — lomljenje dolivka, odduškov in srha na odlitku prirobnice so v TOZD LLBK opravljali ročno z lesenim kladivom in drugimi pomagali. Tak način dela je bil naporen za delavko, pa tudi storilnost je bila nizka.

Avtor je predlagal, da bi naredili delovno pripravo za upravljanje s stisnjenim zrakom in dvoročnim aktiviranjem.

Postopek bi bil sledeč:

- s prvim cilindrom bi izbili odduške po obodu prirobnice in iz luknje v sredini ter prirobnico pritrdili na luknje, ki so na obodu prirobnice,

- z drugim cilindrom bi odlomili dolivni sistem,

- s tretjim cilindrom pa bi odrezali stranski srh.

Za izvedbo pnevmatske naprave bi uporabili elemente, s katerimi v TOZD že razpolagajo.

V TOZD LLBK so predlog realizirali. Stroški realizacije so bili neznatni, ker so uporabili standardne elemente (pnevmatične cilindre in krmilne elemente).

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog enkratne nagrade avtorju v skladu s 57. in 58. členom SaS v znesku 14.714,00 din.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK sta predlog potrdila. Z avtorjem smo sklenili ustrezno pogodbo in mu izplačali enkratno nagrado v navedenem znesku.

Inventivni predlog šte. 406 z naslovom »ZASČITA PRED NAPETOSTJO DOTIKA PRI ELEKTROVZDRŽEVALNIH PEČEH« je prijavil inovator Pavel AMBROŽ iz TOZD LLBK Trbovlje.

Pri nekaterih elektrovzdrževalnih pečeh se je pojavljala v loncih s talino manjša napetost. Livarji, ki delajo pri visokotlačnih strojih, so to napetost zaradi mokrih tal, vlažne obutve ali rokavic, občutili, čeprav največkrat ni preseгла 15–20 V.

Do napetosti pride na več načinov, in sicer:

- pri čiščenju taline, posebno, če je lonec s talno pre-

več napolnjen, se del žlindre, ki se nabira na dnu peči, prelije preko roba in pride do stika z grelno spiralo;

— zaradi varčevanja loncev BUC 200 in 250 ne zamenjajo takoj, ko se okruži manjši del zgornjega roba. Tako lahko pade več odpadkov aluminija in žlindre na dno peči. Ta žlindra je seveda prevodna in pride do napetosti s talino.

Avtor je predlagal, da se napravi okrog podstavka za lonce obroč iz ognjeodporne pločvine in se galvansko veže z ohišjem peči.

V TOZD LLBK so melili, da je predlog koristen. Za realizacijo predloga so zadovoljili elektrovezdrževanje in predlagali, da se po realizaciji avtorja nagradi z enkratno nagrado v znesku 3.000,00 din.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD LLBK sta se s takim predlogom strinjala. V tem smislu smo z avtorjem sklenili pogodbo.

Inventivni predlog štev. 386 z naslovom »VARČNEJŠA PRIPRAVA PREMAZA ZA BRIZGANJE« sta prijavila inovatorja Franc ŽIBERT in Emil OKORN iz TOZD LLBK Trbovlje.

V TOZD LLBK Trbovlje so uporabljali za brizganje kokil vodotopni premaz, ki ga je dvakrat v času ene izmene prinesel livar v posodi k stroju, iz posode pa ga je črpal s pomočjo pištole. Pri tem se mu je včasih posoda s premazom prevrnila in premaz razlil, večkrat so livarji sami naredili premaz — brez vednosti izmenovodje. Tak premaz seveda ni bil narejen v pravem razmerju, kar je povzročalo prekomerno porabo. Premaz so namreč pripravljali tako, da so v dva soda kapaciteta po 200 litrov, dali po 5 litrov premaza in ga raztopili s cca 200 litri vode. Za to opravilo je vsako jutro potreboval en delavec 1–1,5 ure časa. Pri polnjenju posod z raztopino pa se je le-ta polivala po tleh.

Avtorja sta predlagala, da bi v obratu postavili rezervoar s kapaciteto 1.500 litrov in iz njega izvedli cevno napeljavo s priključki k vsakemu stroju. Premaz — raztopino — bi naredili enkrat tedensko, stalno v enakem razmerju. Iz rezervoarja bi dovajali premaz s pomočjo črpalke ali pa bi rezervoar postavili na višino in bi premaz pritekal s pomočjo lastnega pritiska. Pri vsakem stroju bi samo priključili pištolo, odpadle bi vse posode za prinašanje, premaz se ne bi več polival in mešal v nepravilnem razmerju, prihranili bi na času.

V TOZD LLBK so predlog ugodno ocenili. Menili pa so, da je potrebno pred uporabo konsultirati proizvajalca premaza pred eventualnim poseganjem. Komponente, ki se posedajo, bi lahko povzročile velike zastoje zaradi čiščenja

dovodnih cevi ali njihove polne zamašitve. Te dileme so rešili in predlog, kot je ugotovila komisija na kraju samem, v glavnem realizirali.

Ker ni primerjalnih podatkov za izračun gospodarske koristi, je Služba za inventivno dejavnost pripravila predlog posebnega plačila v obliki enkratne nagrade vsakemu avtorju po 10.494,00 din.

Na seji komisije pa sta avtorja menila, da je glede na pomembnost njenega predloga nagrada odmerjena prenizko. S to ugotovitvijo se je strinjalo tudi vodstvo obrata. Na komisiji so predlog še enkrat ovrednotili in določili enkratno nagrado v skupnem znesku 32.260,00 din oz. vsakemu avtorju polovico tega zneska. Avtorja sta soglašala, DS TOZD LLBK tudi, ki je predlog sprejel kot koristen.

Z avtorjema smo sklenili pogodbo in jima nakazali nagrado.

Inventivni predlog štev. 491 z naslovom »PRIPRAVA ZA BRUŠENJE VODILNE PUŠE — NACRT Ae 168020« je prijavil inovator Ignac GOLOB, VKV strugar v TOZD Vzdrževanje.

Vodilne puše orodja za štančanje rondelic po načrtu Ae 168020 so morali po izdelavi še fino pobrusiti po zunanji in notranji površini. Pri vpenjanju puše v vpenjalno glavo brusilnega stroja pa se je puša zaradi tankih sten deformirala tako, da je postala ovalna. Takšna puša ni bila več za uporabo.

Da bi se v nadalje izognili takim deformacijam, je avtor izdelal poseben trn, na katerega pritrdijo oziroma nataknejo pušo in jo pričvrstijo, preden jo brusijo po zunanji strani. Pred brušenjem po notranji strani pa pušo vpnejo v posebej za to — po avtorjevi zamisli izdelano ohišje. Tr in ohišje je možno zanesljivo vpeti v vpenjalno glavo, kar omogoča varno in natančno brušenje.

Strokovni team v TOZD Vzdrževanje je ugotovil, da je bilo vpenjanje vodilnih puš na brusilni stroj pred brušenjem, velik problem. Prav tako je bilo zamudno centriranje pred brušenjem. Avtor je oboje rešil. Glede na premer puše — uporabljajo namreč štiri različna orodja, bo potrebno izdelati štiri različne priprave.

Menil je, da je koristnost predloga v izboljšanju kakovosti izdelka in v skrajšanju delovnega časa.

Služba za inventivno dejavnost je pripravila predlog izračuna posebnega plačila avtorju v obliki enkratne nagrade. Napravo uporabljajo namreč občasno in ugotavljanje gospodarske koristi ne bi bilo možno.

Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD Vzdrževanje sta se s predlogom za enkratno nagrado v

znesku 13.881,00 din strinjala, avtor tudi.

Pogodbo z avtorjem smo sklenili, nagrado nakazali.

Inventivni predlog štev. 463 z naslovom »PRIPRAVA ZA PREIZKUS ČASOVNIH RELEJEV CRT 50 in CRL 3-36-1,5« je prijavil inovator Ljubo HUZJAN, KV elektromehanik iz TOZD Vzdrževanje.

Časovni releji CRT 50 in CRL 3-36-1,5 so vgrajeni na elektro viličarjih in so zaradi slabih obratovalnih pogojev podvrženi pogostim okvaram. Ugotavljanje okvare na časovnem releju zahteva veliko časa.

Avtor je izdelal pripravo, s katero v kratkem času preizkusi izpravnost časovnega releja in lokalizira mesto okva-

re. Na ta način je znatno skrajšal čas popravila el. viličarja in podaljšal vožni čas vozila.

V TOZD Vzdrževanje so menili, da ima predlog dovolj utemeljeno koristnost v časovno večji izkoriščenosti el. viličarjev, krajši je čas trajanja popravila. Za avtorja so predlagali enkratno nagrado.

Služba za inventivno dejavnost je v tem smislu pripravila predlog izračuna enkratne nagrade, in sicer za znesek 12.771,00 din. Komisija za inventivno dejavnost in delavski svet TOZD Vzdrževanje sta soglašala.

Predlog je sprejet kot tehnična izboljšava.

Z avtorjem smo sklenili pogodbo in mu nakazali nagrado.

C. P.

Kadrovske vesti

DELAVCİ, KI SO SE ZAPOSILILI V TGA KIDRIČEVO V MESECU MAJU 1985

V TOZD TOVARNA GLINICE: Anton Peršuh

V TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA: Miran Fidler, Marinko Jurilj, Drago Širovnik, Marjan Veršič in Janko Špindler.

V TOZD VZDRŽEVANJE: Ivan Kujavec, Stanislav Bedenik in Bruno Skuber

V TOZD PROMET: Miro Kornet, Bernard Korez, Avguštin Kovčič in Feliks Kodrič

V DS SKUPNIH SLUŽB — ODP Danilo Ōzmec

IZ JLA SE JE VRNIL: Dušan Šegula

DELAVCİ, KI SO ZAPUSTILI DELOVNO ORGANIZACIJO V MESECU MAJU 1985

IZ TOZD TOVARNA GLINICE: Martin Emeršič

IZ TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA: Gorazd Inkret, Janez Bratušek, Franc Matjašič, Janez Plohl in Mirko Preložnik

IZ TOZD VZDRŽEVANJE: Peter Pihler, Branko Vinkler, Boris Voigrinec in Miroslav Slavkovič

IZ TOZD PROMET: Janez Štrafela in Franc Kukovec

IZ TOZD KONTROLA KVALITE-TE: Dušan Zelenjak

IZ DS SKUPNIH SLUŽB: Zorka Tetičkovič

IZ TOZD LLBK TRBOVLJE: Drago Delić, Milan Časar, Alen Petan, Emil Crni, Rado Smrkolj in Antonija Lužar

UMRLI:

Franc Ribič iz TOZD Vzdrževanje Viktor Perkovič iz TOZD Proizvodnja aluminija

V JLA SO ODSLI:

Stojan Sardinšek, Anton Tomanič, Franc Kozel, Jože Nahberger, Miran Krajnc, Slavko Vek, Igor Purg, Davorin Lubej, Marjan Avguštin, Silvo Pernat, Danilo Šmigoc, Edvard Dobrajc, Mirko Štagar, Miran Emeršič, Rajko Sok, Igor Gajski, Milan Fras, Izidor Turščak, Alojz Zagorc in Mujo Susak.

Godbi TGA

Godba na pihala piska mnogim srce kar zavriska, pete so nas zasrbele, peti zraven smo začele.

Stroji nemi so obstali, z nami godbo poslušali, godba skladbo je končala, in aplavz močan izzvala.

Ura hitro je minila, v nas občutke prebudila, v mnogih izmed nas kriči, naj godba TGA živi!

Povabila se vrstijo, da še k nam kdaj prihitijo, fantje in dekleta mlada, ki jim muzika je draga.

Kaj v zahvalo bi vam dali? »Knapa« in dve knjigi mali, znak rudarjev in Zasavja, ker lepo ste nam igrali.

Albina OCEPEK

Koliko bomo plačevali za električno energijo v gospodinjstvih

Skupščina posebne samoupravne interesne skupnosti za elektrogospodarstvo in premogovništvo SR Slovenije je sprejela tarifni sistem, za prodajo električne energije iz elektrogospodarskega sistema Slovenije. Tako se od 1. aprila dalje uporablja novi tarifni sistem, ki uvaja sezone tudi za gospodinjstvo. Uvedba sezone pomeni, da bo električna energija za gretje dražja. Verjetno nas bodo na to opozarjali tudi obroki, ki naj bi bili v zimskih mesecih večji kot v poletnih. V osnovi se obroki določijo na ta način, da se upošteva poraba v prejšnjem obračunskem obdobju (letu) in zadnja veljavna cena po tarifnih postavkah.

Tarifni elementi po katerih se plačuje električna energija v gospodinjstvu so:

- 1. obračunska moč,
- 2. prevzeta delovna energija.

Tarifne postavke se po sezonah delijo na:

- tarifne postavke v višji sezoni (VS),
- tarifne postavke v nižji sezoni (NS).

Meseci višje sezone so: januar, februar, marec, oktober, november in december. Ostali meseci leta pa so meseci nižje sezone.

Odnos tarifnih postavk v višji sezoni v primerjavi s tarifnimi postavkami v nižji se-

zoni je 1,5:1. Po dnevnem tarifnem času se tarifne postavke delijo na:

- VT večje dnevne tarifne postavke in
- MT manjše dnevne tarifne postavke.

Po večjih tarifnih postavkah (VT) se obračunava dobavljena električna energija v trajanju 12 ur dnevno in sicer:

- v razdobju, ko se uporablja poletni čas od 8. do 14. ure in od 17. do 23. ure, v preostalem času leta pa od 7. do 13. ure in od 16. do 22. ure.

Po manjših tarifnih postavkah se obračunava električna energija v razdobju, ko se uporablja poletni čas od 14. do 17. ure in od 23. do 8. ure, v preostalem času leta pa od 13. do 16. ure in od 22. do 7. ure ter ob nedeljah ves dan.

Številčna stikalna ura za preklop dvotarifnih števecv električne energije bo stalno nastavljena po srednjeevropskem času in se ob prehodu na poletno računanje časa ne premakne.

Odnosi večjih tarifnih postavk in manjših tarifnih postavk so določeni v razmerju 2 : 1.

Za izračun električne energije v gospodinjstvu rabimo:

- 1. tarifno postavko za delovno energijo,
- 2. tarifno postavko za obračunsko moč.

Za lažje razumevanje dajem nekaj primerov. V vsakem primeru se moramo poslužiti tabele A, ki obravnava obračunsko moč. Pri uporabnikih v gospodinjstvem odjemu, ki imajo enotarifno merjenje, je tarifna postavka za delovno energijo za 20 % nižja od tarifne postavke, ki velja za čas večje tarife pri dvotarifnem merjenju. Zato je umestno uporabiti dvotarifni števec šele takrat, ko je poraba v mali dnevni tarifi večja za več kot 40 % porabe v večji dnevni tarifi.

1. primer

Gospodinjstvo, ki ima enofazni priključek s 25 A glavno varovalko in mesečno porabo 350 kWh. Enotarifno merjenje.

IZRAČUN

Visoka sezona

- moč = 6 kW 518,40 din
- delovna energija = 350 kWh $\times$ 8,83 = 3.090,50 din
- za 1 MESEC = 3.608,90 din

Nizka sezona

- moč = 6 kW 345,60 din
- delovna energija = 350 kWh $\times$ 5,89 = 2.061,50 din
- za 1 MESEC = 2.407,10 din
- 1 kWh = 6,87 din

2. primer

GOSPODINJSTVO, ki ima enofazni priključek s 25 A glavno varovalko, dvotarifni števec in mesečno porabo v

- VT 150 kWh
- MT 200 kWh
- skupaj 350 kWh

IZRAČUN

Visoka sezona

- moč 6 kW = 518,40 din
- delovna energija VT = 150 kWh $\times$ 11,04 = 1.656,00 din
- delovna energija MT = 200 kWh $\times$ 5,52 = 1.104,00 din
- za 1 MESEC = 3.278,40 din
- Povprečna cena za 1 kWh = 9,36 din

Nizka sezona

- moč 6 kW = 345,60 din
- delovna energija VT = 150 kWh $\times$ 7,36 = 1.104,00 din
- delovna energija MT = 200 kWh $\times$ 3,68 = 736,00 din
- za 1 MESEC = 2.185,60 din
- 1 kWh = 6,24

3. primer

GOSPODINJSTVO, ki ima tarifni priključek s 25 A glavno varovalko, dvotarifni števec in mesečno porabo v

- VT 150 kWh
- MT 200 kWh
- skupaj 350 kWh

IZRAČUN

Visoka sezona

- moč 10 kW = 864,00 din
- delovna energija VT = 150 kWh $\times$ 11,04 = 1.656,00 din
- delovna energija MT = 200 kWh $\times$ 5,52 = 1.104,00 din
- za 1 MESEC = 3.624,00 din
- Poprečna cena za 1 kWh = 10,35 din

Nizka sezona

- moč 10 kW = 576,00 din
- delovna energija VT = 150 kWh $\times$ 7,36 = 1.104,00 din
- delovna energija MT = 200 kWh $\times$ 3,68 = 736,00 din
- za 1 MESEC = 2.416,00 din
- 1 kWh = 6,90 din

Gospodinjstvo, ki ima tarifni priključek z enotarifnim merjenjem velja izračun iz 1. primerjave s tem, da iz tabele B vzamemo obračunsko moč tarifnega priključka.

Gospodinjški odjem obsega vso porabo električne energije v stanovanjih, porabo za razsvetljavo pripadajočih posrskih gospodarskih pro-

storov in vstop k stanovanjskim hišam ter porabo za pogon skupnih naprav v stanovanjskih hišah kot so dvigala, stroji za pranje in sušenje perila, motorji centralne kurjave in hišnih vodovodov.

Porabo delovne električne energije oz. stanja odčitate na električnem števcu.

Franček KRAJNC

GOSPODINJSKI ODJEM (velja od 1. aprila dalje)

1. Delovna električna energija

TABELA A

Sezona	Obračunska moč mesečno din/kW	DELOVNA ENERGIJA din/kWh			
		Dvotarifno merjenje VT	Enotarifno merjenje MT	Dirigirana poraba	
VS	86.40	11.04	5.52	8.83	4.14
NS	57.60	7.36	3.68	5.89	2.76

2. Obračunska moč se določa po velikosti glavne varovalke

TABELA B

Nazivna jakost glavnih varovalk	kW	ENOFAZNI PRIKLJUČEK TRIFAZNI PRIKLJUČEK		kW	ENOFAZNI PRIKLJUČEK TRIFAZNI PRIKLJUČEK	
		VS	NS		VS	NS
16 A	3	259,20	172,80	7	604,80	403,20
20 A	4	345,60	230,40	8	691,20	460,80
25 A	6	518,40	345,60	10	864,00	576,00
35 A	8	691,20	460,80	15	1.296,00	864,00
50 A	11	950,40	633,60	33	2.851,20	1.900,80

Družbena samozaščita in SLO

Vrste gasilnih aparatov

Na osnovi gasilnega sredstva gasilne aprate delimo na:

- aparate za gašenje s prahom »S«
- aparate za gašenje z ogljikovim dioksidom »CO₂«
- aparate za gašenje s HALONOM (HALON 1211)
- aparate za gašenje z razpršenim curkom »V-9«
- aparate za gašenje s kemično peno »Ph«

Aparate do 20 kg prištevamo k prenosnim od 20 kg naprej pa k prevoznim gasilnim aparatom.

Pri vsaki oznaki aparata je številka — n. pr. S-1, S-2, S-3 itd., ki nam pove količino vsebovanega gasilnega sredstva (v kg).

PRIPRAVA GASILNIH APARATOV ZA GAŠENJE

Kako pripravimo prenosni gasilni aparat na prah S-1, S-2 in S-3 za gašenje?

1. Snamemo varnostno sponko;
2. Pritisnemo vzvod aparata navzdol, vzvod spustimo in ga ponovno pritismo;
3. Ročnik, oziroma ustnik aparata usmerimo proti gladini goreče površine.

Kako pripravimo ročni gasilni aparat S-6 in S-9 za gašenje?

1. Sprostimo ročnik od aparata;
2. Snamemo varnostno sponko;
3. Pritisnemo vzvod aparata navzdol;
4. Pritisnemo vzvod na ročniku;
5. Ročnik oziroma ustnik aparata usmerimo proti gladini goreče površine.

Kako pripravimo prevozni gasilni aparat S-50 in S-100 za gašenje?

1. Odvijemo cev in jo poravnamo;
2. Sprednji del aparata nagnemo navzdol;
3. Izvlečemo varovalno sponko;
4. Potegnemo ročico ventila;
5. Odpremo pipo na rezervoarju;
6. Potegnemo sprožilec na ročniku;
7. Naravnamo ročnik na gorečo površino.

Kako pripravimo ročni gasilni aparat CO₂ — 5 kg za gašenje?

1. Sprostimo ročnik;
2. Obrnemo ventil na levo do kraja;
3. Naravnamo curek naravnost v podnožje plamena; Prav tako ravnamo pri prevoznem gasilnem aparatu CO₂ — 10 kg, če ima vretenški ventil.

Pri vzvodnem ventilu pa je priprava za gašenje sledeča:

1. Sprostimo pripeto cev z ročnikom;
2. Izvlečemo varnostno sponko;
3. Potegnemo ročico ventila;
4. Naravnamo ročnik na gorečo površino.

Kako pripravimo prevozni gasilni aparat HL-25 kg in HL-50 kg za gašenje?

1. Odvijemo cev,
2. odvijemo ventil do konca,
3. naravnamo ročnik proti ognju in pritismo na ročico ročnika.

Kako pripravimo ročni gasilni aparat V-9 za gašenje?

1. Pripravimo cev za gašenje,
2. izvlečemo varnostno sponko,
3. pritismo vzvodno ročico,
4. naravnamo ročnik proti ognju in pritismo na ročico ročnika.

Kako pripravimo ročni gasilni aparat »PH« za gašenje?

1. Aparat prinesemo v neposredno bližino požara,
2. odstranimo varnostno sponko,
3. odvijemo spiralno vreteno do konca,
4. aparat obrnemo z glavo navzdol, nato pa še 2 do 3 krat obrnemo za 180°, da se be tekočini, ki sta v veliki in mali sodi medseboj pomešata, pri čemer nastane kemična reakcija.

Nasvet: Samo brezhiben in dostopen gasilni aparat lahko služi svojemu namenu.

Drago Hertiš

Civilna zaščita — sestavni del naše splošne ljudske obrambe

Civilna zaščita je sestavni del naše splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in je organizirana v skladu s potrebami v vseh bivalnih in delovnih okoljih kot najširša oblika priprav delovnih ljudi v OZD in občanov v KS za reševanje prebivalstva, materialnih in drugih dobrin ob vojnih akcijah ter ob naravnih in drugih nesrečah in za izvajanje samozaščitnih nalog v izrednih razmerah.

V skladu s sprejetimi usmeritvami v SRS o organiziranju in delovanju civilne zaščite, ki so zapisane v zakonu o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, je civilna zaščita organizirana v TGA na nivoju delovne organizacije s ciljem, da v slučaju potrebe sodeluje pri reševanju in zaščiti delavcev in materialnih dobrin.

Organizacija civilne zaščite in njene naloge so konkretno opredeljene v načrtu civilne zaščite, ki smo ga izdelali na podlagi ocene ogroženosti naše delovne organizacije in ga stalno dopolnjujemo. Poleg navedenega načrta civilne zaščite so naloge CZ opredeljene tudi v srednjeročnih in letnih planskih dokumentih, kar je izjemnega pomena za doseganje optimalnih rezultatov v razvoju CZ.

Na podlagi ocene ogroženosti in nalog, ki iz te ocene izhajajo smo v TGA ugotovili, da bo CZ učinkovita in sposobna reševati še tako zapletene naloge le ob ustrezni organizaciji in strokovni usposobljenosti njenih pripadnikov.

V TGA imamo za izvajanje nalog zaščite in reševanja organizirane specializirane enote CZ, ki ob stalnem usposabljanju in osnovnih in dopolnilnih tečajih, tekmovanjih in praktično reševalnih vajah, utrjujejo svoje strokovno znanje potrebno za reševanje in zaščito delavcev ob vsakem času.

Poleg strokovnega usposabljanja pripadnikov CZ posvečamo še posebno pozornost materialni opremljenosti naših enot, saj se zavedamo, da brez ustrezne in kvalitetne opreme, učinkovito reševanje v težavnih razmerah ne bi bilo uspešno.

Ko ob dnevu CZ Jugoslavije ocenjujemo dosežene rezultate civilne zaščite v TGA, lahko ugotovimo, da so doseženi rezultati zelo dobri tako pri strokovnem usposabljanju pripadnikov CZ, kakor tudi materialni opremljenosti naših enot.

Letos poteka zadnje leto izvajanja srednjeročnega plana, v katerem smo predvideli izvajanje nekaterih pomembnih nalog s ciljem nadaljnje krepitve CZ v TGA tudi v letošnjem letu.

Najpomembnejše naloge, ki smo jih opravili oziroma jih še izvajamo so naslednje:

1. Vzgoja in izobraževanje

Vzgoji in izobraževanju pripadnikov civilne zaščite posvečamo v štabu CZ posebno pozornost, saj se zavedamo, da lahko uspešno delujemo v slučaju po-

trebe le, če smo ustrezno strokovno usposobljeni. V ta namen smo v letu 1984 in 1985 uspešno organizirali dopolnilne tečaje za pripadnike enote RBK, gasilske enote in enote PMP, v jeseni pa bomo organizirali še dopolnilni tečaj za pripadnike tehnično-reševalne enote.

Poleg usposabljanja in dopolnitev tečajev se udeležujemo tudi občinskih tekmovanj, kjer naši pripadniki CZ praktično preverjajo svoje znanje.

Glede izobraževanja članov štaba civilne zaščite pa ugotavljamo, da smo storili premalo, zato bo v naslednjem srednjeročnem planskem obdobju skupno z občinskim štabom CZ in oddelkom za LO občine Ptuj potrebno pristopiti k načrtnemu izobraževanju članov štabov, tako v TGA kot v drugi OZD v občini.

2. Opremljanje enot

Mislím, da je prav, da posvetimo tudi nekaj besed praktično reševalnim vajam, ki so za preizkušanje usposobljenosti pripadnikov naših enot CZ in članov štaba zelo pomembne. V TGA smo v prejšnjih letih pri organiziranju vaj po TOZD bili zelo aktivni in tudi uspešni, v zadnjih dveh letih pa smo zaradi znaih dogodkov v TGA in premajhnega zanimanja odgovornih delavcev za razvoj civilne zaščite v TGA na tem pomembnem področju izobraževanja zaostali. Mislím, da v bodoče kljub nujnemu stabilizacijskemu obnašanju, organizacija praktičnih vaj za posamezne enote oziroma občasno za vse enote ne bomo smeli opustiti, če želimo obdržati dosežen nivo pripravljenosti civilne zaščite v TGA.

Opremljanje enot in štaba CZ smo tudi v letu 1984/85 izvajali v skladu s sprejetim programom. Pri tem je potrebno pripomniti, da so naše enote ustrezno opremljene tako, da se v glavnem nabavlja le manjkajoča oprema in dopolnjuje zaradi dotrajanosti obstoječa. V zvezi z opremo je stanje neustrezno le na področju zvez, kjer nam do danes še ni uspelo nabaviti kvalitetnih radijskih postaj, ki so za izvajanje nalog CZ nujne.

3. Ažuriranje načrta civilne zaščite

Dopolnjevanju in ažuriranju načrta civilne zaščite posvečamo v štabu CZ posebno pozornost, saj se zavedamo, da je kvaliteten načr delovanja CZ v slučaju potrebe predpogoj za uspeh v akcijah reševanja in zaščite.

4. Sodelovanje s štabi CZ v KS in delovne organizacije na področju KS Kidričeve

V štabu CZ TGA skrbimo tudi za usklajevanje načrtov in skupnih akcij s štabom CZ v KS Kidričeve. Pripominjamo pa, da je to sodelovanje sedaj precej slabše od prejšnjih let, ko smo večkrat izvajali skupne akcije v TGA in KS.

Mislím, da je naša skupna naloga in dolžnost, da zopet vzpo-

stavimo med štaboma ustrezno sodelovanje, saj je koordinacija pri izvajanju zahtevnih nalog CZ predpogoja za nadaljnjo krepitev CZ v TGA in KS.

Kot ustrezno lahko ocenimo sodelovanje z občinskim štabom CZ, čeprav moramo pripomniti, da pričakujemo od tega štaba in oddelka za civilno zaščito še več zanimanja za naše probleme in sodelovanja predvsem na področju vzgoje in izobraževanja.

5. Zaklanjanje — zaklonišča

Glede zaklanjanja naših delavcev ugotavljamo, da kljub vloženim naporom tudi v obdobju 1984/85 še nismo rešili vseh prisotnih problemov.

Prostori, ki so na razpolago za zaklanjanje, to so zaklonilniki, še vedno niso urejeni v skladu s predpisi. Pri tem moramo pripomniti, da je del krivde za tako stanje tudi na štabu, ki je bil dosedaj preveč popustljiv do odgovornih poslovnih struktur v TOZD, ki so dolžne stalno vzdrževati in skrbeti za zaklonilnike za svoje delavce tako, da se le ti v slučaju potrebe lahko nemudoma umaknejo v ta zaklonišča.

Na podlagi podanih podatkov in izvedenih nalogah, lahko trdimo, da civilna zaščita v TGA deluje v skladu s sprejetimi smernicami občinskih in republiških organov ter samoupravnih organov TGA in se strokovno, kadrovsko in materialno krepi v skladu s potrebami reševanja in zaščite delavcev in materialnih dobrin.

Seveda pa je poleg uspehov potrebno omeniti tudi nekatere nerešene probleme. Pri tem bi omenil predvsem zatemnjevanje naših objektov, ki ga rešujemo že nekaj let, vendar pa dokončne rešitve še nimamo. Nadalje smo šibki tudi na področju zvez in alarmiranja, kjer še vedno nismo uspeli nabaviti ustrezne opreme. Naša slabost je tudi v tem, da še nismo dovolj storili za podružabljanje samozasčite med delavci, čeprav je viden določen napredek v samozasčitnem delovanju delavcev, posebno na področju požarnega varstva.

Glede številčnega stanja naših enot lahko rečemo, da je zadovoljivo. V enote je vključeno približno 9 % zaposlenih delavcev v TGA, kar po naši oceni zadostuje za uspešno opravljanje v nacrtni CZ predvidenih nalog v mi-

ru in vojni. Seveda pa to ne pomeni, da v bodoče ne bomo vključevali še več delavcev v enote CZ. Naša skupna naloga je, da v perspektivi vključimo v enote CZ približno 15 % naših delavcev in s tem dosežemo število predvideno v republiških in občinskih smernicah.

Ob doseženih rezultatih je potrebno poudariti, da smo jih lahko dosegli le ob sodelovanju vseh delavcev TGA, ki za potrebe CZ vlagajo precejšnja sredstva in komiteja za SLO in DS TGA, komitejev po TOZD in samoupravnih organov, več konkretnega sodelovanja pa bo potrebno s sindikatom, ki ima na področju SLO in DS pomembne naloge in dolžnosti ter poslovnimi delavci. V štabu CZ smo prepričani, da bomo ob konkretnem sodelovanju in zanimanju navedenih struktur za potrebe in razvoj CZ v TGA tudi v bodoče uspešno opravljali odgovorne naloge na področju CZ, da bomo dosegli še boljše rezultate, čeprav nam zaostrene gospodarske razmere in stabilizacijski ukrepi nalagajo racionalno obnašanje in varčevanje tudi na področju obrambnih priprav.

Ob koncu dovolite, da se zahvalim vsem pripadnikom CZ v TGA za njihovo požrtvovalnost pri opravljanju zahtevnih nalog, posebno pa še dobitnikom priznanj za njihovo večletno uspešno delo v enotah civilne zaščite.

Vsem pripadnikom CZ TGA in KS Kidričevo čestitam v imenu štaba CZ TGA in v svojem imenu k dnevu CZ Jugoslavije z željo, da bi tudi v bodoče tako uspešno in požrtvovalno kot doslej opravljali sprejete naloge in prispevali svoj delež k nadaljnji krepitvi civilne zaščite v TGA, KS in občini.

Poveljnik štaba CZ TGA:
Stanko Debeljak, dipl. ing.

Dan, ki je ostal v spominu

Naši godbeniki v Trbovljah

TGA Boris Kidrič je velika delovna organizacija, katere del smo tudi mi, TOZD Livanjske Trbovlje. Na eni in na drugi strani si prizadevamo za boljše sodelovanje na vseh področjih dela in življenja.

Tako sta se tudi predstavnika kulture iz obeh sredin, tov. Boris Urbančič — predsednik komisije za kulturo TGA, in tov. Pavel Ambrož — kulturni animator Livanjske Trbovlje, dogovorila, da bo naš tozdr obiskala godba na pihala iz TGA.

Godbeniki so prispeli v Trbovlje dne sedmega junija in nam v oddelku čistilnice ob 13 uri odigrali nakaj skladb iz svojega bogatega programa. Bili so čudoviti, popestrili so nam vsakdanji tempo in monotonost ropota strojev in naprav. Zuna je žgalo pravo poletno sonce, vročina je puhtela od strjocov in pot je tekla po obrazih, a od časa do časa je srh spreletel telo ob zvokih, ki so jih godbeniki izvajali iz svojih instrumentov. Zares so mojstri, saj kot smo lahko zasledili, so pred kratkim dobili zlato plaketo v Krškem.

Med skupino godbenikov smo lahko opazili tudi dosti zelo mladih obrazov. In prav je tako, saj to je garancija za nadaljnji uspešni obstanek in razvoj te skupine. Kar škoda, da je njihov program trajal samo dobre pol ure, a upamo, da se bodo takšni obiski še ponovili in postali morda celo tradicionalna srečanja. S temi srečanji obe strani želita čim bolj približati kulturo vsakemu delavcu.

V zahvalo za obisk in izvedeni program je kulturni animator v imenu tozda, poklonil godbenikom simbolj Trbovelj — ZASAVJA, to je mali kipec rudarja in dve knjižici —

POMNIKI NAŠEGA BOJA, ki opisujeta širše območje Trbovelj, nekoč in danes.

Kazalec se je neusmiljeno pomikal proti 14. uri, začel se je oglasati tudi »notranji glas človeka« — kruljenje po želodcu, zato sva se z godbeniki odpavila na avtobus, ki je odpeljal do tovarne obute e Peko. Tam smo v senci dreves pustili avtobus in jo peš mahili proti gostišču Pirnat.

Praška makadamaska cesta se je vila proti vrhu, mnogi izmed godbenikov so bili prvič v Trbovljah, zato se jim je zdelo, da ceste sploh ne bo konec, pa čeprav je hoja trajala le 10 minut. Med hojo so se ozirali po okoliških hribih, ki so zeleni, ponosni in visoki s svojimi vrhovi božali nebesno modrino. Tudi to je del doživetja za tiste, ki so večino svojega življenja preživeli med širinami, ravnimi polji in travniki. Zato tudi vas, ki morda niste med godbeniki ali političnimi funkcionarji in sedajle berete ta članek, vabim, da pridete v Zasavje in skupaj bomo obiskali kakšno planinsko postojanko. Pridite, prijetno bo!

Prispeli smo do gostišča, kjer so že čakale pogrnjene mize. Nalili smo si kozarčke in nazdravili vodji skupine godbenikov, pa še enkrat — na dobro sodelovanje. Beseda je dala besedo in šale so kar deževale. Nato so nam postregli z obilnim kosilom in spet nas je preganjal čas. Vrnili smo se do avtobusa. Škoda, da smo se morali tako hitro ločiti, a kaj moremo, vsakega od nas čakajo osebne in družinske dolžnosti. Ta dan pa je ostal v prijetnem spominu in skušali ga bomo še ponoviti!

Albina Ocepek

ZAHVALA

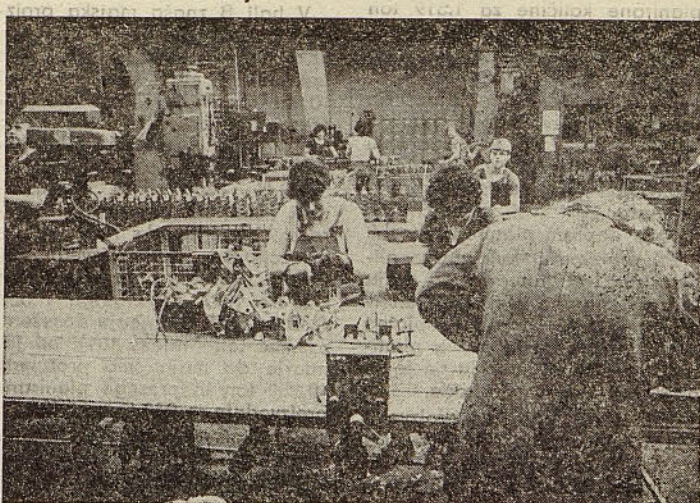
Ob nenadni smrti našega dragega

VIKTORIJA PERKOVIČA

se zahvaljujemo osnovni organizaciji sindikata tozda Proizvodnja aluminija, govorniku, sodelavcem ter godbi in pevcem TGA, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti

vs njegovi

Iz naše livarne v Trbovljah

Kako smo poslovali

Tabela I: DINAMIKA POSLOVANJA — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu maju 1985. Kolona indeksi v tabeli I prikazuje odnos dosežene proizvodnje tekočega leta s proizvodnjo v istem obdobju preteklega leta ter odnos dosežene proizvodnje v primerjavi z letnim planom poslovanja 1985.

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Plan poslov. 1985		DOSEŽENO				INDEKS			
				1984		1985		1985/84		1985	
		V	I-V	V	I-V	V	I-V	7:5	8:6	7:3	8:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TOZD TOVARNA GLINICE											
Al hidrat — Al203	t	9.300	43.769	10.152	42.578	9.721	41.261	96	97	105	94
Od tega: predelava Al203	t	400	1.600	401	1.165	360	2.090	90	179	90	131
Kalc. glin. — red. proizv.	t	8.490	41.284	8.374	42.444	7.971	39.448	95	93	94	96
Kalc. glin. — predelava	t	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—
Prodani hydr. Al203	t	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— red. proizv.	t	—	—	—	45	—	27	—	60	—	—
— predelava	t	400	1.600	401	1.138	360	2.090	90	184	90	131
Skupaj (kalc. gl. + pr. hid.)	t	8.890	42.884	8.775	43.654	8.331	41.565	95	95	94	97
Raztopljeno vod. stek.	t	1.251	6.094	649	3.293	523	3.604	81	109	42	59
od tega pred. razt. vod. stek.	t	297	1.448	—	—	—	124	—	—	—	9
Zeolit A — suhi	t	305	1.495	126	780	217	663	172	85	71	44
TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA											
Elektrolitski Al — hala A	t	1.754	8.543	1.771	8.761	1.790	8.709	101	99	102	102
Elektrolitski Al — hala B	t	2.055	10.010	2.070	10.307	2.070	10.081	100	98	101	101
Elektrolitski Al — hala B-6P	t	92	449	3	3	94	460	—	—	102	102
Skupaj A+B+B-6P	t	3.901	19.002	3.844	19.071	3.954	19.250	103	101	101	101
Anodna masa	t	2.184	11.336	2.082	10.115	2.069	12.687	99	125	95	112
TOZD PREDELAVA ALUMINIJA											
Al formati	t	1.285	6.258	2.069	8.550	1.155	8.198	56	96	90	131
Al formati — za izparilce	t	—	—	201	1.247	1	568	—	46	—	—
Al žica (EAl + P-11)	t	327	1.594	264	1.330	278	560	105	42	85	35
Al trak — ozki za prodajo	t	85	414	137	333	234	619	171	186	275	150
Al trak — ozki za rondelice	t	340	1.655	374	1.577	356	1.233	95	78	105	75
Rondelice	t	170	827	181	759	171	670	94	88	101	81
Al trak — široki za prodajo	t	425	2.069	225	1.168	442	1.268	196	109	104	61
Al trak — široki za izparilce	t	212	1.034	—	—	451	800	—	—	213	77
Izparilniki	t	85	414	111	483	150	661	135	137	176	160
Al zlitine: gnetne	t	702	3.421	796	3.776	564	3.627	71	96	80	106
livarske	t	743	3.620	275	2.749	467	3.667	170	133	63	101
Predzlitine: lastna poraba	t	91	442	95	452	73	431	77	95	80	98
Drogi za kline in stikala	t	8	41	—	143	—	3	—	2	—	7
Tokovodniki za MPPAI	t	85	414	—	—	—	—	—	—	—	—
LIVARNA SKUPAJ:	t	4.558	22.203	4.728	22.567	4.341	22.305	92	99	95	100
Od tega: Blagov. proizv.	t	3.907	19.031	4.058	19.148	3.461	19.270	85	101	89	101
Pretopljanje Al	t	374	1.821	270	1.129	561	1.189	208	105	150	65

TOZD Tovarna glinice

Proizvodnja Al hidrata Al203 znaša v mesecu maju 9.721 ton (indeks 105), od tega je predelava 360 ton Al hidrata Al203. V prvih petih mesecih smo proizvedli 41.261 ton in s to količino nismo dosegli planirane količine za 2.508 ton oz. 6 %, proizvodnje v istem obdobju preteklega leta pa ne za 1.317 ton oz. 3 %.

V petem mesecu smo proizvedli 7.971 ton kalcinirane glinice, Al hidrata Al203 smo prodali 360 ton, to je skupaj 8.331 ton in je za 559 ton manj kot smo predvideli v letnem planu poslovanja (indeks 94). Kumulativna proizvodnja kalcinirane glinice in prodanega Al hidrata Al203 je dosežena za 41.565 ton in ne dosega planirane količine za 1.319 ton oz. 3 %, proizvodnja v istem obdobju preteklega leta pa ne za 2.089 ton oz. 5 %.

Iz tabele II. je razvidno, da smo pri proizvodnji Al hidrata Al203 v času od I—V porabili 100 % boksita, 80 % Na hidroksida, 103 % pare, 183 % žganega apna in 109 % električne energije napram planirani porabi.

Pri proizvodnji kalcinirane glinice smo od januarja do maja presegli porabo električne energije za 11 %, poraba toplotne energije in pare je enaka planirani, poraba Al fluorida pa je za 68 % manjša od planirane.

V mesecu maju smo proizvedli 523 ton raztopljenega vodnega stekla (indeks 42), od januarja do maja pa znaša skupna proizvodnja 3.604 ton ter je za 41 %

manjša kot smo načrtovali v letnem planu poslovanja. Predelava raztopljenega vodnega stekla znaša od I—V 124 ton, to je samo 9 % planirane količine. Proizvodnja zeolita A-suhega je v petem mesecu dosežena z 217 ton (indeks 71), v prvih petih mesecih pa smo proizvedli 663 ton, to je 832 ton oz. 56 % manj kot smo planirali.

TOZD Proizvodnja aluminija

V hali A smo v maju proizvedli 1.790 ton elektrolitskega Al in s to količino presegli plan proizvodnje za 36 ton oz. 2 %. Kumulativna proizvodnja znaša 8.709 ton in je za 166 ton večja od načrtovane (indeks 102) in 52 ton manjša kot v enakem obdobju preteklega leta (indeks 99).

V hali B znaša majska proizvodnja 2.070 ton in je za 15 ton oz. 1 % večja kot po planu. Od januarja do maja smo proizvedli 10.081 ton in za 71 ton oz. 1 % presegli načrtovano proizvodnjo, proizvodnje v enakem obdobju preteklega leta pa nismo dosegli za 2 %. Proizvodnja poskusnih peči v hali B znaša v petem mesecu 94 ton (indeks 102), v petih mesecih pa smo proizvedli 460 ton in presegli plan za 11 ton (indeks 102). Proizvodnja v hali A, B in B-6P je v maju dosežena z 3.954 ton (indeks 101), od januarja do maja smo proizvedli 19.250 ton in presegli planirano proizvodnjo za 248 ton oz. 1 %.

V hali A smo v času od I—V porabili 97 % anodne mase, 59 % kriolita, 98 % električne energije

(Nadaljevanje na 10. strani)

TABELA II. Pregled porabljenih najvažnejših surovin na enoto proizv.

TOZD/PROIZVOD	Enota mere	Plan 1985	DOSEŽENO		INDEKS	
			V	I-V	4:3	5:3
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
TOZD Tovarna glinice						
Al hidrat — Al203						
— boksit	t	2,659	2,621	2,670	99	100
— Na hidroksid 100%	t	0,12750	0,06085	0,10208	48	80
— para	t	4,450	4,19607	4,57682	94	103
— žgano apno	t	0,0405	0,07895	0,07412	195	183
— el. energija	kWh	360,653	353,854	392,910	98	109
Kalcinirana glinica						
— toplotna energija	GJ	5,445	5,29034	5,44738	97	100
— para	t	0,0402	0,04014	0,04015	100	100
— Al fluorid	t	0,000412	0,000125	0,00013	30	32
— el. energija	kWh	31,174	35,80213	34,68043	115	111
Elektrolitski Al — hala A						
— glinica	t	1,920	1,92032	1,92002	100	100
— anodna masa	t	0,575	0,55706	0,55879	97	97
— kriolit	t	0,030	0,01168	0,01773	39	59
— Al fluorid	t	0,040	0,03872	0,03930	97	98
— el. energija	kWh	17,971	17,481	17,684	97	98
Elektrolitski Al — hala B						
— glinica	t	1,920	1,91988	1,92003	100	100
— anodna masa	t	0,565	0,58271	0,56398	103	100
— kriolit	t	0,030	0,01865	0,02500	62	83
— Al fluorid	t	0,040	0,04307	0,03869	108	97
— el. energija	kWh	17,537	17,105	17,193	98	98
Elektrolitski Al — hala B-6						
— glinica	t	1,920	1,91575	1,91903	100	100
— anodni bloki	t	0,600	0,58933	0,57833	98	96
— kriolit	t	0,030	0,01588	0,02909	53	97
— Al fluorid	t	0,040	0,02276	0,01856	57	46
— el. energija	kWh	16,979	16,484	16,485	97	97
Anodna masa						
— petrokoks	t	0,67165	0,64631	0,64982	96	97
— katranska smola	t	0,338015	0,36074	0,36216	107	107
— mazut	t	0,0055	0,00077	0,00151	14	27
— el. energija	kWh	150	133	127	89	85

Prioritetna lista prosilcev iz TOZD LLBK

Koncert štirinajstim

Odbor za gospodarjenje TGA je razpravljal o prioritetni listi prosilcev za posojila za novogradnjo in rekonstrukcijo stanovanjskih hiš tozd LLBK in sprejel naslednji

s k l e p :

Odbor za gospodarjenje TGA na osnovi sklepa Delavskega sveta tozd LLBK sestavi prioritetno listo prosilcev za dodelitev posojila za novogradnjo in rekonstrukcijo stanovanjskih hiš tozd LLBK.

Prioritetna lista je sestavni del tega sklepa.

Na osnovi določil 34. člena Pravilnika o reševanju stanovanjskih vprašanj se prioritetna lista objavi v glasilu delovne organizacije in na oglasnih deskah. Prioritetna lista prične veljati osmi dan po objavi, v skladu s 35. členom pravilnika pa se uporablja od 1. 7. 1985 dalje.

Zap. št.	Mat. št.	Priimek in ime	Naslov bivališča	Št. dr. čl.	Št. točk II. 48. čl.	Št. točk I,ab,48.čl.	Skupaj točk
NOVOGRADNJE							
1.	4793	Gobovc Franc	Izlake 97, Izlake	4	74		74
2.	4948	Roglič Jolanda	Šemnik 17, Šemnik	3	30	15	45
3.	4884	Volavšek Karl	Novi dom 12b, Trbovlje	3	40		40
4.	4762	Arh Albin	Čemšenik 8, Čemšenik	3	39		39
5.	6743	Košir Martina	Ravenska vas 26, Zagorje	3	31		31
REKONSTRUKCIJE							
1.	5301	Zupan Romana	Pintarjeva 30, Zagorje	3	88	2	90
2.	4858	Slapar Emil	Loke 33, Trbovlje	4	31	25	76
3.	5220	Samec Mojca	Prešernova 18, Zagorje	3	70	6	76
4.	4993	Okorn Emil	C. Tončke Čec 39 Trbovlje	3	69	6	75
5.	4852	Selevšek Martin	Ojstro 16, Trbovlje	3	44	29	73
6.	6819	Logar Peter	C. 1. maja 83, Hrastnik	3	46	19	65
7.	6601	Rezor Ernest	Savinjska 38, Trbovlje	3	31	23	54
8.	4847	Ravnikar Ivan	Ključevica 1, Dobovec	3	34	15	49
9.	4876	Troha Milan	Kisovec 66, Kisovec	3	34	6	40
10.	6384	Janež Tomaž	Ribnik 30, Trbovlje	1	29	5	34

Počitnice se bližajo, sprostimo se in bodimo previdni

Na dopust gremo na morje! Brez morja ni dopusta, ni zdravja, ni zagorele polti, ni zaloge toplote za hladne zimске mesece. Je to res? Kot v prejšnjih letih, seveda tudi letos, vsi ne bodo preživeli dopust na morju. Razlogi za to so različni, od življenjskih navad posameznikov, želje po letovanju samo v času od sredine julija do sredine avgusta, padec življenjskega standarda. Ne glede na to, kje boste preživeli počitnice, si bo verjetno večina privoščila nekaj rekreacije na vodi in zaradi tega menim, da je potrebno opozoriti še na drugo plat te zdravju izredno koristne rekreacije, na nevarnost pred utopitvami.

V enem časniku sem prebrala, da so v Sloveniji le ceste bolj krute kot vode. Najbolj učinkovito sredstvo proti utapljanju je seveda dobro znanje plavanja. Utopi se lahko še tako dober plavalec — zaradi drugih poškodb. Vendar pa je dobro ali vsaj običajno znanje plavanja najmočnejša preventiva proti utopitvam. V Sloveniji naj bi se malčki naučili pravati čimprej: že v predšolskem obdobju. Po obveznem učnem programu za osnovne šole v Sloveniji naj bi se otroci naučili plavati do tretjega razreda osemletke. Znanje plavanja v svetu je v tesni zvezi s stopnjo razvitosti.

Pred leti je bila v Sloveniji razmeroma visoka stopnja

utopitev. Vzrok za to ni splošno plavalno neznanje, pač pa dejstvo, da je število kopalcev v Sloveniji znatno večje kakor v ostalih republikah. V Sloveniji je največje število kopalšč na prebivalca — okoli 200 urejenih kopalšč ob rekah, jezerih, ob morju in kopalnih bazenov. V Sloveniji so v zadnjih letih terjale vode toliko žrtev, da so utopitve na drugem mestu za prometnimi nesrečami. Med utopljenimi je mnog otrok.

Do utapljanja pogosto prihaja zaradi neznanja plavanja ali slabega znanja plavanja, zaradi precenjevanja plavalnih sposobnosti ali zaradi izčrpanosti. Pogosto so žrtve mladi, ki zaradi razigranosti in precenjevanja svojih sposobnosti zaidejo v okoliščine, ki ogrožajo življenje. Do utapljanja pa pride čisto tudi zaradi padcev v vodo, udarca v glavo, epileptičnega napada ali kakega drugega vzroka, zaradi katerega človek izgubi zavest, ker pa je prav takrat v vodi, se utopi.

V pripravi je »Zakon o varstvu pred utopitvami«, ki naj bi začel veljati v prihodnji kopalni sezoni. Predlog tez za ta zakon govori o urejenosti kopalšč, o organizaciji varovanja oziroma preventive in reševanja, o kopalškem redu, ter o varstvu in načinih preventive pred utopitvami tudi v drugih (nekopalških) vodah. Sistem varovanja kopalcev na urejenih kopalščih, naj bi bil

takšen: reševalna služba ima tri osnovne naloge. Prva je opazovanje kopalcev v vodi. Videli naj bi vse sumljive ali konfliktnе situacije med kopalci in z opozorili preprečili nesreče. Za uspešno reševanje je potrebno pravočasno opaziti »začetek« utapljanja.

Opazovalna služba opozori reševalce, ki morajo biti za reševanje iz vode posebej usposobljeni, saj pri utapljanju nastopi smrt zelo hitro in po štirih minutah je samo še petdeset odstotkov možnosti, da rešijo oziroma oživijo utopljenca. Tretja naloga reševalne službe je prva pomoč: oživljanje ali siceršnja pomoč pri poškodbah. V Sloveniji je na devetnajstih kopalščih reševalna služba urejena, imajo torej izšolane reševalce. Opazovalna služba pa ne deluje še nikjer.

S pričakovanim zakonom o varstvu pred utopitvami ne bomo »rešili« vseh nevarnosti. Priti je treba do take stopnje, da bo vsak plavalec sposoben tudi reševati, ke najhitreje rešuje lahko le najbližji.

Na koncu še nekaj nasvetov kopalcem:

— vroč in pregret od sonca, pa še po ležanju na plaži, ni treba kar skočiti v vodo;

— prej se je treba malo razgibati;

— kopanje ni priporočljivo po jedi, lahko pride do slabosti. Tonka Krajnc

Zakaj tako mačehovski odnos krajanov Kidričevega do zborovskega petja

Teden dni pred osmim junijem je trideset plakatov v Kidričevem in bližnji okolici vabilo na koncert, ki sta ga priredila mešani pevski zbor iz Podlehnik in moški pevski zbor TGA v počastitev 40. obletnice zmage in petintridesete obletnice samoupravljanja v avli osnovne šole v Kidričevem.

Že ko se je bližala ura nastopa, smo se zaman ozirali proti naselju, če se bo kje prikazal kakšen krajan in prišel poslušat pevke in pevce, ki žrtvujejo ogromno svojega časa da bi iz njihovih grl zazvene le prelepe pesmi. Žal razen petih ali šestih izjem ni bilo nikogar.

Kje so bili krajan Kidričevega, kje predstavniki družbenopolitičnih in ostalih organizacij, ki smo jih pismeno povabili, ne vem. Kje je bila naša mladina in tisti, ki naj bi vzgajali naše otroke in so nekakšna kulturna ustanova? In še bi lahko naštevali. Pa tudi tisti, pod katerim pokroviteljstvom smo, niso čutili dolžnosti, da bi poslali na koncert vsaj enega predstavnika. Potem se ne smemo čuditi in spraševati, zakaj v Kidričevem ničesar nimamo in tudi ne moremo imeti in tudi ne bomo imeli, saj s takšnim obnašanjem zbijamo voljo še tistim maloštevilnim zanesenjakom, ki bi želeli vnesti čimveč kulture v svoj kraj.

Le kaj so si mislili o nas naši prijatelji pevci iz Podlehnik, ko so zapeli štirinajstim poslušalcem in nam pevcem. Hvala jim.

Mislím, da se bo v nas krajanih moralo nekaj premakniti oziroma prebuditi, drugače bomo lepega dne zamrli, saj se samo zapiramo v svoje domove in ne vidimo ali nočemo videti, kaj se dogaja okoli nas.

Naj ta zapis ne zveni kot graja, temveč kot opomin, da je še čas, da se prebudimo in vnesemo v svoj kraj več kulturnega razvedrila.

Hvala krajanom, ki so prišli poslušat in še jih vabimo.

Upravni odbor zbora

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najpričneje zahvaljujem svojim sodelavcem tretje izmene iz kotlarne in omehčevalnice vode, ter sindikatu tozda Tovarna glinice za lepo darilo, ki mi bo večni spomin.

Posebej se zahvaljujem tovarišu Avblju za tako toplo izrečene poslovilne besede na mojem domu.

Slovo po tolikih letih je bilo res težko, vendar upam, da se bomo še večkrat srečali.

Vsem, ki ste ostali, želim pri delu veliko uspeha.

Prisrčna hvala vsem!
vaš nekdanji sodelavec
Felician Franc

Srečanje aluminijašev Jugoslavije-Niš'85

Že štirinajstič smo se delavci TGA udeležili srečanja aluminijašev Jugoslavije, katerega domačin je bil to leto Niš, v katerem deluje tovarna barvnih kovin Đuro Salaj. Skupaj z delavci Impola iz Slovenske Bistrice smo tvorili ekipo z imenom UNIAL Maribor. Srečali smo se na kulturnem in športnem polju, s skupno željo krepiti bratstvo in enotnost in obdržati vezi, ki smo jih čvrsto pletli med dosedanjimi srečanji.

Srečanje se je začelo 29. maja ob 17. uri s prvim sestankom Komiteja. Sestanek je bil delovni, ker je bilo potrebno še dan pred srečanjem spoznati člane Komiteja in program srečanja s posebnim poudarkom na urniku vseh dogajanj.

Po sestanku komiteja so bili mestu domačinu predstavljeni delavci — umetniki iz posameznih mest, kjer ima sedež aluminijaska industrija. V s kamnom opasani Trdnjavi se je ljubiteljem te umetnosti s svojimi deli predstavil umetnik fotografije, naš delavec, Stojan Kerbler. V avlu lutkovnega gledališča v Nišu so se predstavili s svojimi deli naslednji umetniki: Sead Hambralović — slikar iz Zvornika, Dalibor Šikić — slikar iz Sibenika in nam že dobro poznani Ljubiša Brković — grafik iz Niša, ki se nam je predstavil že lansko leto v času srečanj v našem razstavnem prostoru.

V dopoldanskih urah 30. maja je sprejel člane organizacijskega odbora in Komiteja 14. srečanj predsednik SO Niš Božidar Jocić. Z njimi se je dalj časa zadržal v prijateljskem pogovoru. Ob 20. uri istega dne je bilo vse pripravljeno za začetek otvoritvene slovesnosti, ki se je odvijala v športni hali Čair. Ob taktu svečane koračnice so se vrstile ekipe: Maribor, Mostar, Sevojno, Šibenik, Skopje, Titograd, Zvornik in Niš. Potem je bil prebran telegram, ki je bil pozneje poslan predsedništvu SFRJ in CK ZKJ. Prebrag ga SFRJ in CK ZKJ. Prebral ga je delavec Vlastimir Stanković. Besede dobrodošlice je izrek predsednik organizacijskega odbora srečanj direktor tovarne Đuro Salaj Vladimir Stanković, zatem pa je predsednik sveta sindikatov občine Niš Milisav Pejić odprl 14. srečanje aluminijašev Jugoslavije.

31. maja se je začel tekmovalni del v 13 disciplinah. Pred začetkom smo vsi prisotni z eno minutnim molkom počastili spomin na Krsta Lokasa iz Sibenika, umrlega pred mesecem dni, ki je bil častni predsednik Komiteja SAL-a. Poleg disciplin, ki so bile na sporedu dosedanjih srečanj, so bila v Nišu prvič tekmovanja iz prve pomoči in v gasilski štafeti. Rezultati pa so bili naslednji:

Nogomet

Zvornik
Mostar
Šibenik
Niš
Maribor
Skopje
Titograd
Sevojno

Rokomet

Mostar
Niš
Maribor
Skopje
Šibenik
Titograd
Sevojno
Zvornik

Odbojka

Zvornik
Niš
Maribor
Titograd
Sevojno
Šibenik
Mostar

Kegljanje M

Šibenik	2541
Sevojno	2506
Maribor	2470
Skopje	2447
Mostar	2407
Zvornik	2364
Titograd	1842
Niš	1642

Kegljanje Ž

Šibenik	587
Maribor	517
Zvornik	504
Mostar	397
Titograd	397
Niš	253

Pikado + RK

Šibenik
Maribor
Niš
Mostar
Zvornik
Titograd
Sevojno
Skopje

Vožnja s kolesom

Šibenik
Maribor
Mostar
Niš
Skopje
Titograd
Zvornik

Streljanje M

Maribor	548
Zvornik	526
Šibenik	478
Mostar	469
Titograd	449
Niš	442
Skopje	403

Streljanje Ž

Zvornik	479
Maribor	463
Mostar	445
Niš	376
Titograd	288
Skopje	222

Šah

Mostar	22
Zvornik	21
Titograd	19
Niš	16,5
Šibenik	13
Maribor	11,5
Skopje	5,5
Sevojno	3,5

Gasilska štafeta

Zvornik	61
Niš	65
Skopje	66
Titograd	67,5
Maribor	70
Sevojno	72
Šibenik	73
Mostar	75

Vis. kegljišče

Sevojno	45
Niš	41
Šibenik	41
Mostar	41
Titograd	35
Maribor	30

Namizni tenis

Skopje
Mostar
Šibenik
Zvornik
Niš
Titograd
Sevojno

V tej panogi naša ekipa ni imela predstavnika.

V času tekmovanja je delegacija srečanja položila venec v tovarni Đuro Salaj in v spominskem parku Bubanji.

Športni del se je nadaljeval 1. 6. z brzopoteznim turnirjem v šahu, kjer je naš šahist Skarja Jurica dosegel zelo dobro peto mesto.

Ob 11. uri je bila odigrana nogometna tekma med veterani »Đuro Salaj« iz Niša in »Aluminij« iz Mostarja. Slednji je zmagal z rezultatom 2 : 1. Športni del SAL se je končal z nogometno tekmo med organizacijskim odborom SAL in Komitejem SAL. Tukaj ni bil važen zmagovalec, vendar je tekma vzbudila veliko zanimanja med gledalci. Rezultat je bil 12 : 12.

Z letošnjim srečanjem SAL v Nišu smo lahko zadovoljni. V pogledu vsesplošne organizacije ni bilo posebnih pripomb. Na tem mestu bi se žele zahvaliti predsedniku Komiteja SAL tov. Slavoljubu Veljkoviću in MILETU, kot domačinu ekipe UNIAL, ki sta opravila svojo nalogo na visokem nivoju.

Tako se je še enkrat potrdilo, da v teh srečanjih ni glavni moto poseganje po najboljših rezultatih v posameznih disciplinah, še manj pa v skupnem obsegu. Važneje od vsega je spoznavanje in navse utrjevanje in širjenje bratstva in enotnosti vseh narodnosti iz vseh republik.

Naslednje srečanje bo naslednje leto v Zvorniku, organizirala pa ga bo tovarna Birač, ki deluje v okviru SOZD Energoinvest.

F. M.

(Nadaljevanje z 8. strani)

glede na planirano porabo. V hali B smo porabili glinice in anodne mase 100 %, kriolita 17 % manj, Al fluorida 3 % manj in električne energije 2 % manj kot smo načrtovali. Pri proizvodnji poskusnih peči smo porabili vseh surovin manj kot smo načrtovali in sicer: anodnih blokov za 4 %, kriolita za 3 %, Al fluorida za 54 % in električne energije za 3 %.

Meseca maja smo proizvedli 2.069 ton anodne mase in s to količino nismo dosegli plana za 115 ton (indeks 95). Kumulativna proizvodnja anodne mase znaša 12.687 ton in je za 1.351 ton večja kot smo predvideli v letnem planu poslovanja (indeks 112) in 2.572 ton večja kot v enakem ob-

dobju preteklega leta (indeks 125).

Pri proizvodnji anodne mase smo v času od I—V porabili 7 % več katranske smole, 3 % manj petrolkoksa, 73 % manj mazuta in 15 % manj električne energije napram planirani porabi.

TOZD Predelava aluminija

V livarni in obratu predelave smo v petem mesecu proizvedli 4.341 ton različnih livarniških proizvodov, ter s to količino nismo dosegli načrtovane proizvodnje za 217 ton oz. 5 %. V času od januarja do maja znaša proizvodnja 22.305 ton in za 102 toni presega plan (indeks 100), proizvodnja v enakem obdobju pre-

teklega leta pa ne dosegamo za 262 ton oz. 1 %.

Od skupne proizvodnje znaša mesečna blagovna proizvodnja 3.461 ton (indeks 89), kumulativna pa 19.270 ton in je za 1 % večja od plana in od enakega obdobja v preteklem letu.

V mesecu maju smo pretopili 561 ton Al za tuje naročnike, to je 50 % več kot smo predvideli v letnem planu poslovanja, v času od I—V pa znaša pretapljanja 1.189 ton (indeks 65).

Gradivo pripravila:

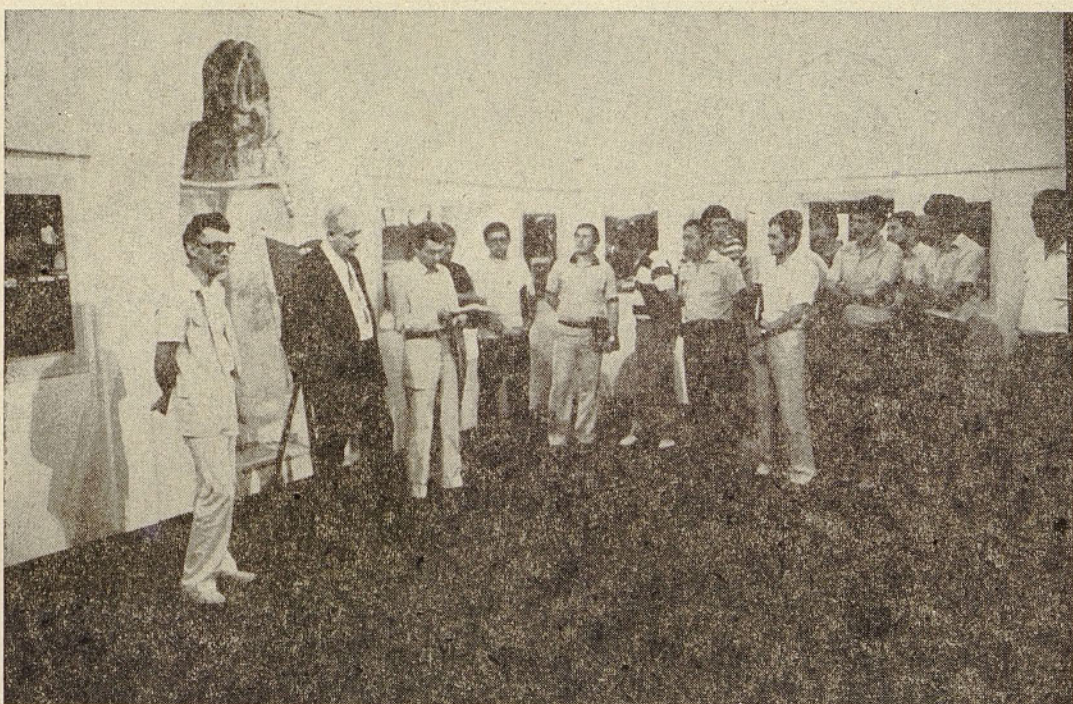
Dragica Leskovic

Direktor sektorja za plan organizacijo in AOP

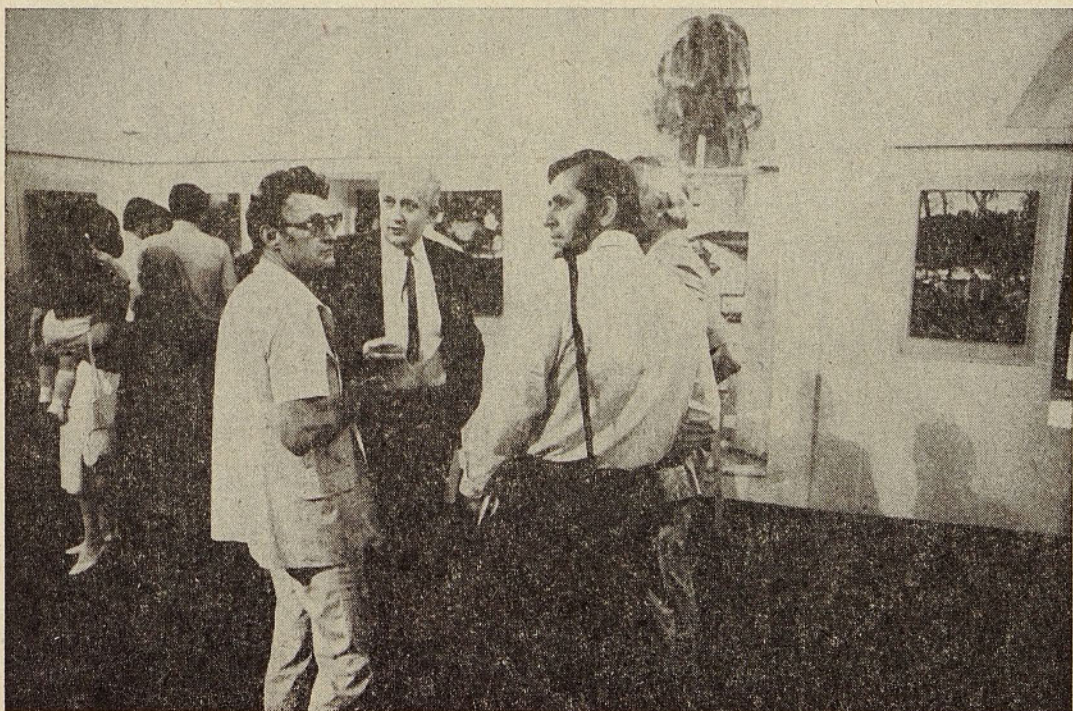
Fran Visenjak, dipl. oec.

Nosilci zastave srečanja

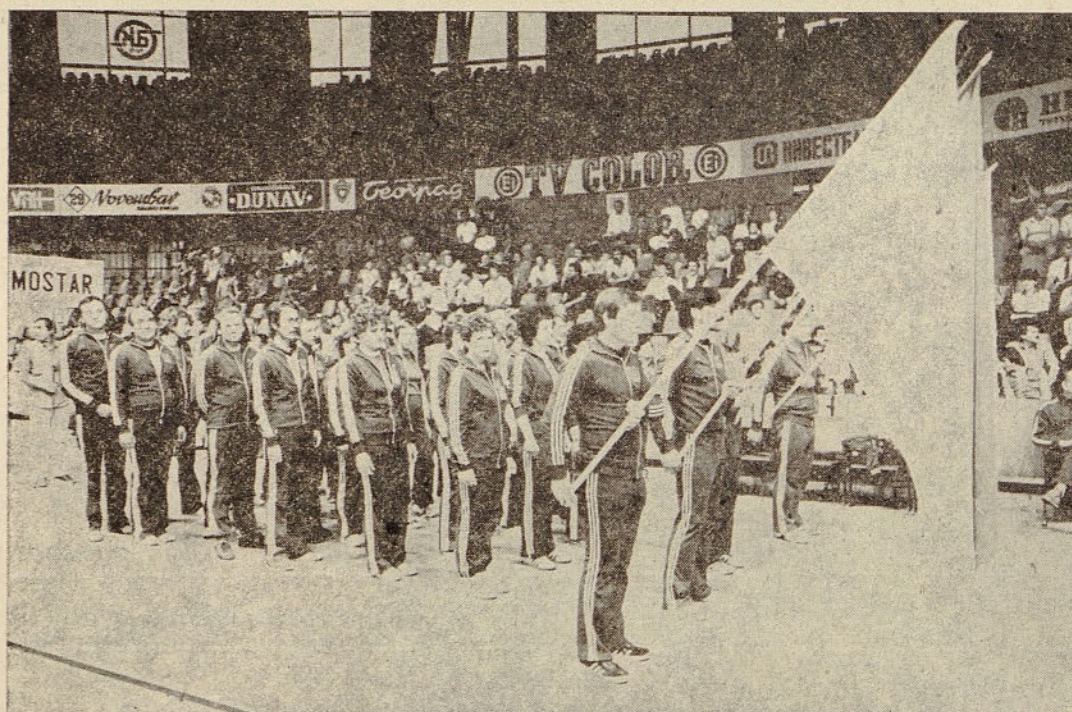
Otvoritev razstave
fotografij Stojana Kerblerja
v Galeriji 77 v Nišu
Foto: Milan Krajnc

Po razstavi
Foto: Milan Fajt

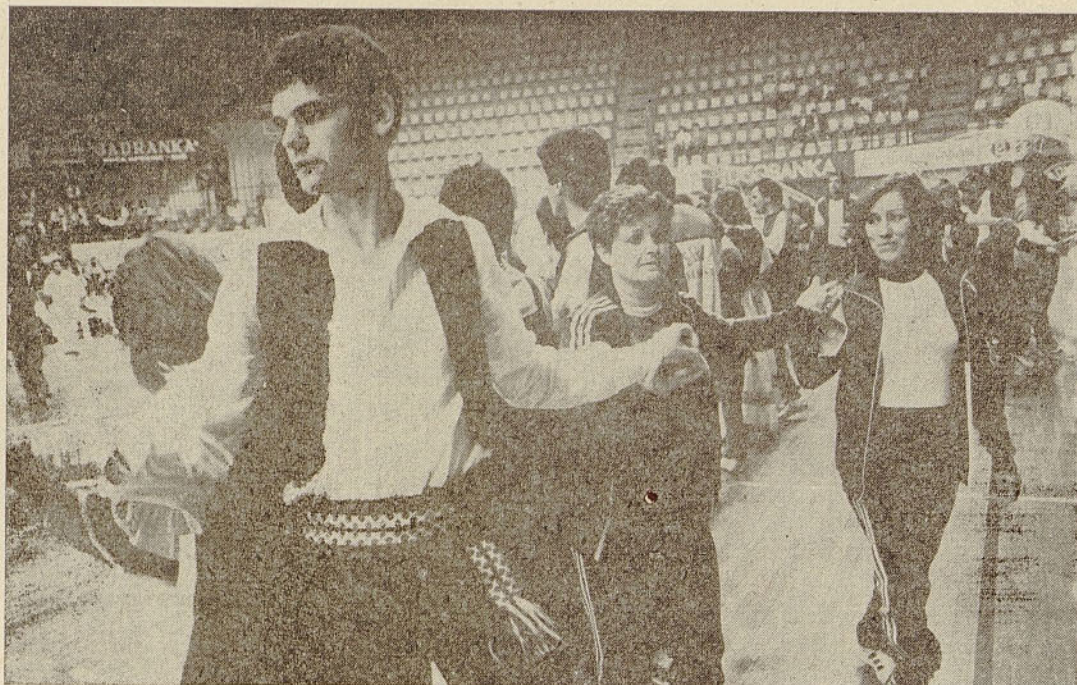
Nastop folklorne skupine
iz Niša

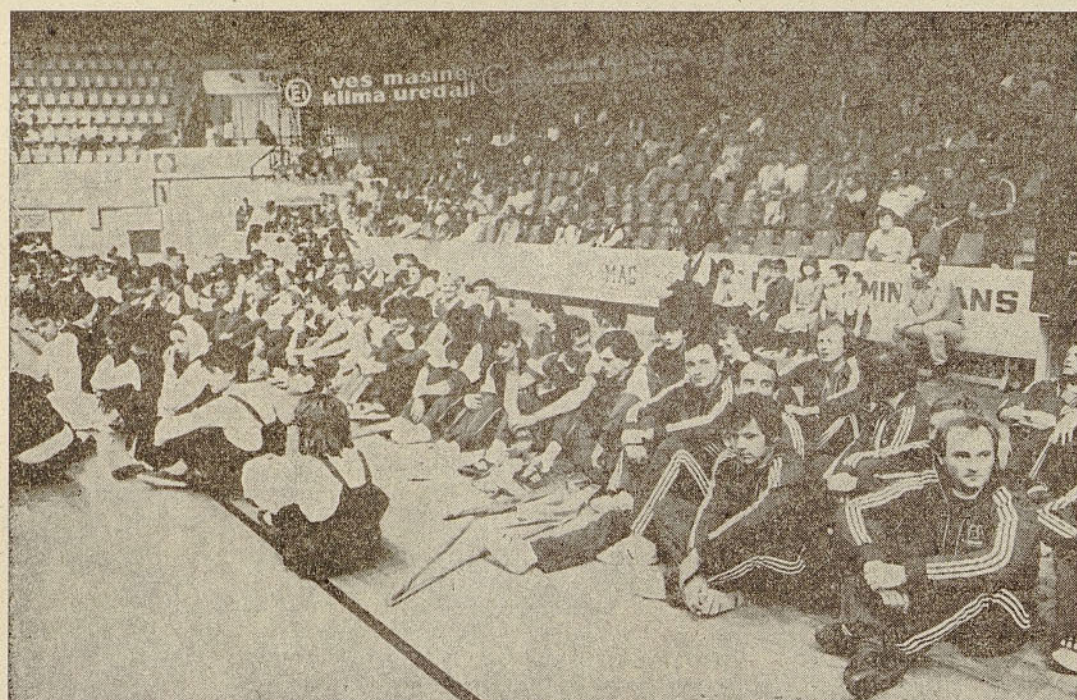
Ob začetku svečane
otvoritve srečanja
aluminijašev

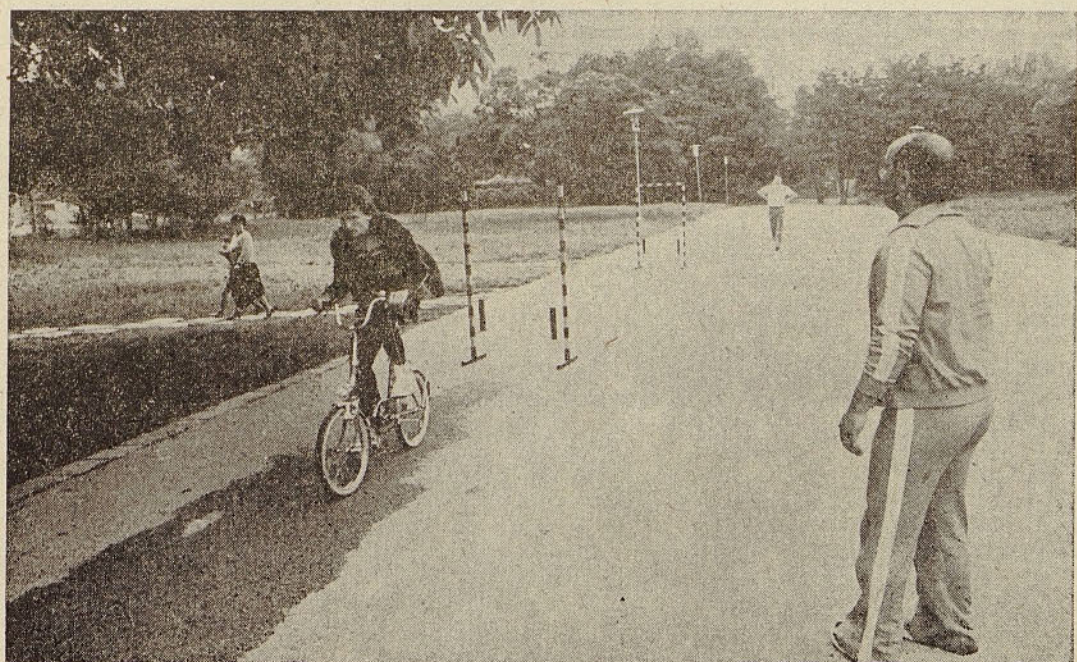
Čakanje

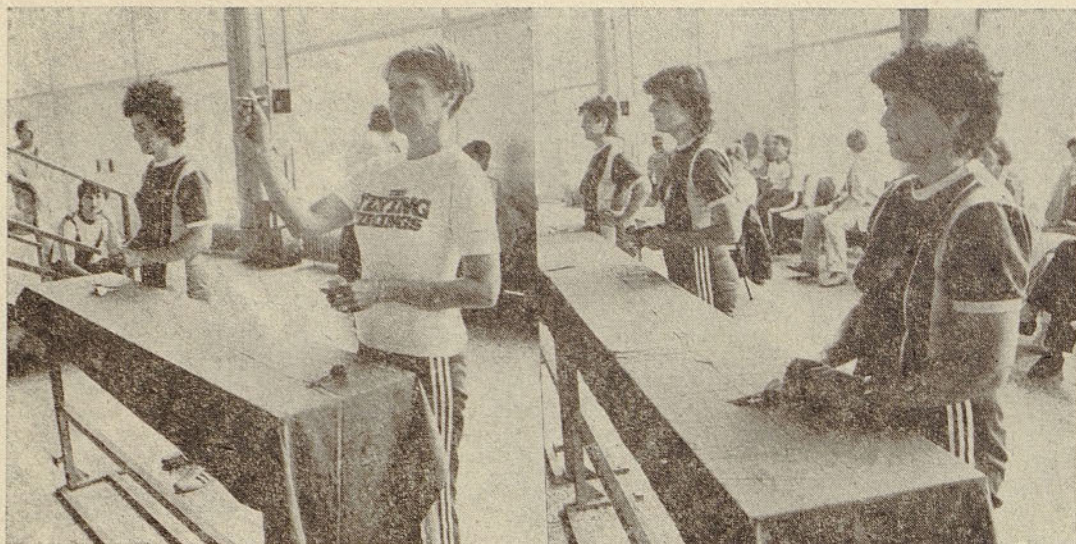
Srečanje

Med izvajanjem kulturnega programa

Spretnostna vožnja s kolesom

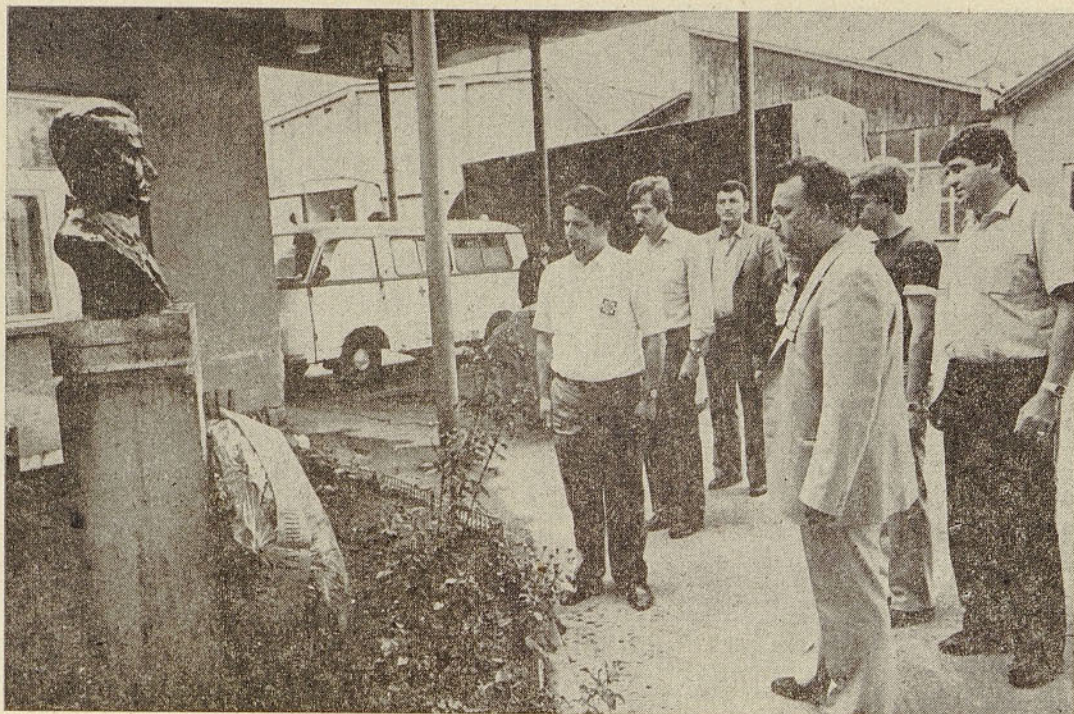
Pikado

Delegacija je položila
venec v spominskem parku
Bubanj

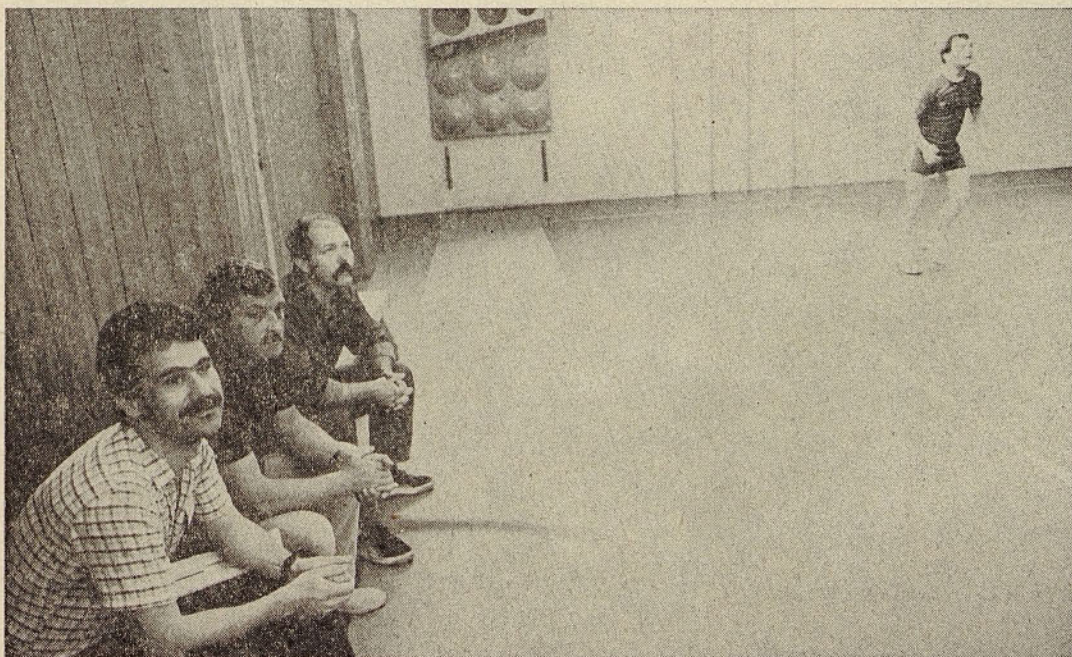
Spominski park Bubanj.
Na tem mestu je bilo med
okupacijo pobitih 12.000
domoljubov

Delegacija vseh
udeležencev srečanja
aluminijašev polaga venec
k spomeniku Đure Salaja

Gasilci

Navijači

Strelci

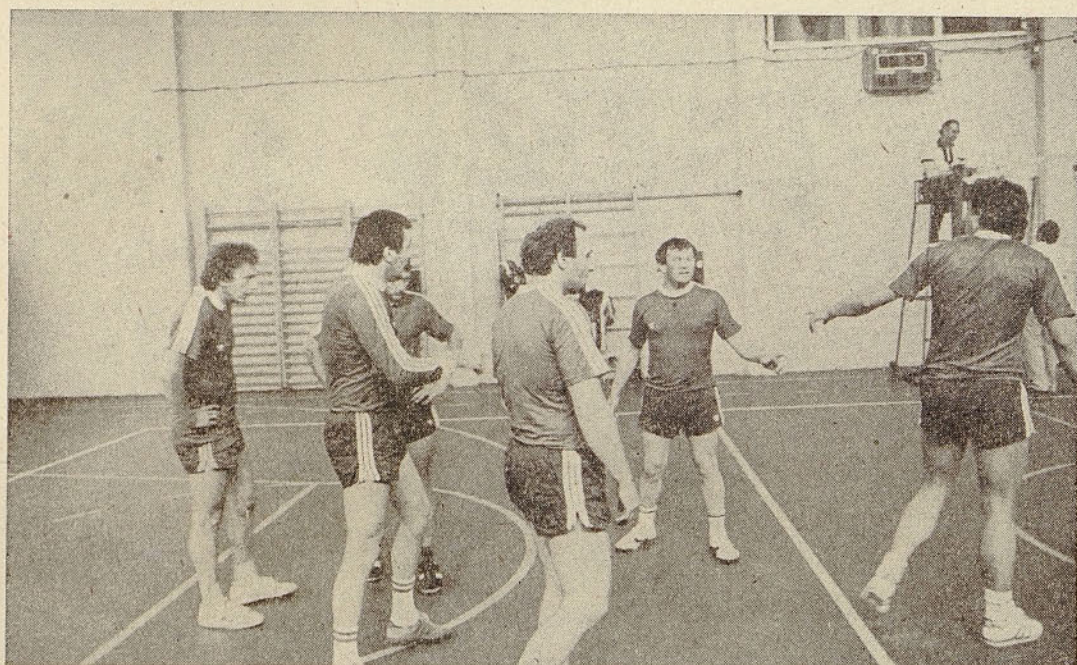
Rokometaši po naporni tekmi

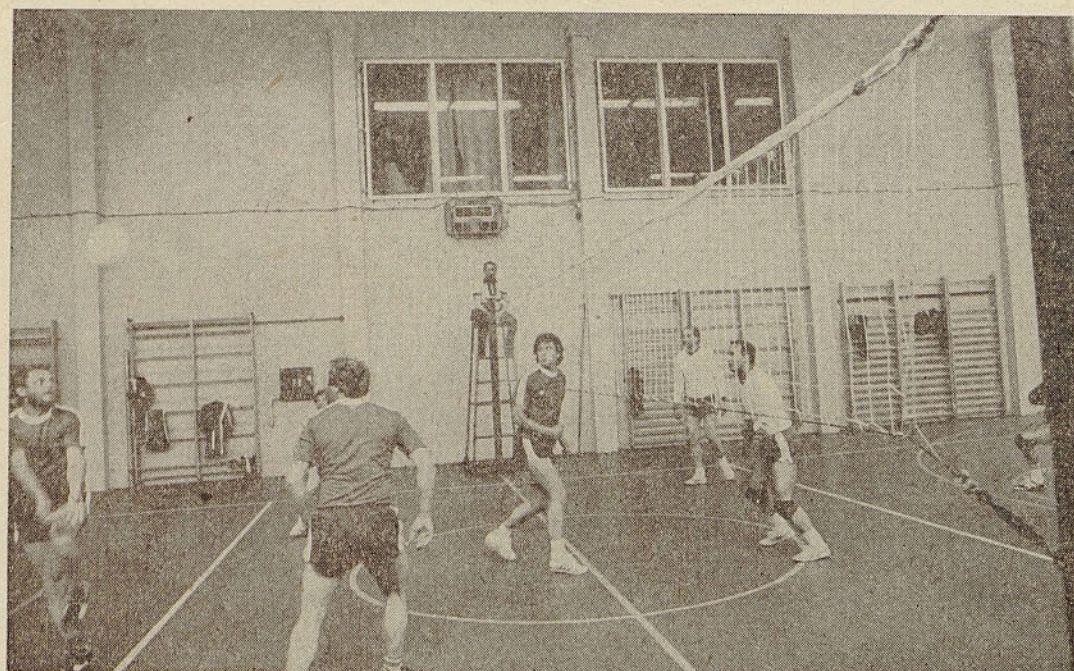
Zadetek

Kegljačice

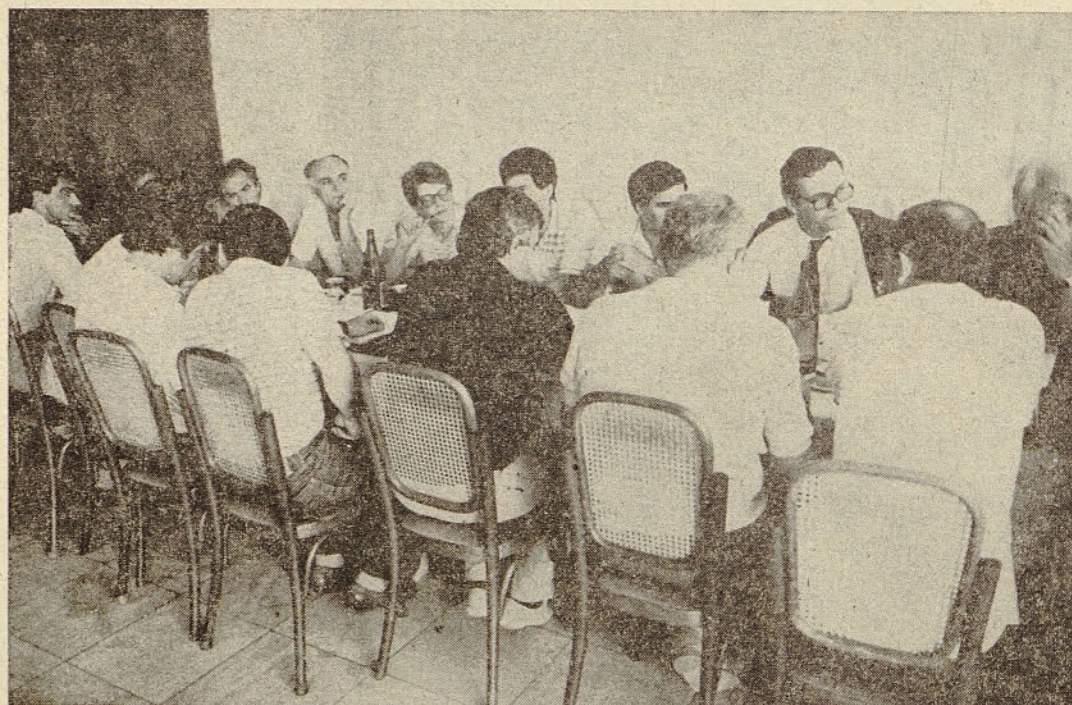
Posvet

Odbojkarji

Šahisti

Organizacijski komite

Naša ekipa med
otvoritvijo srečanja